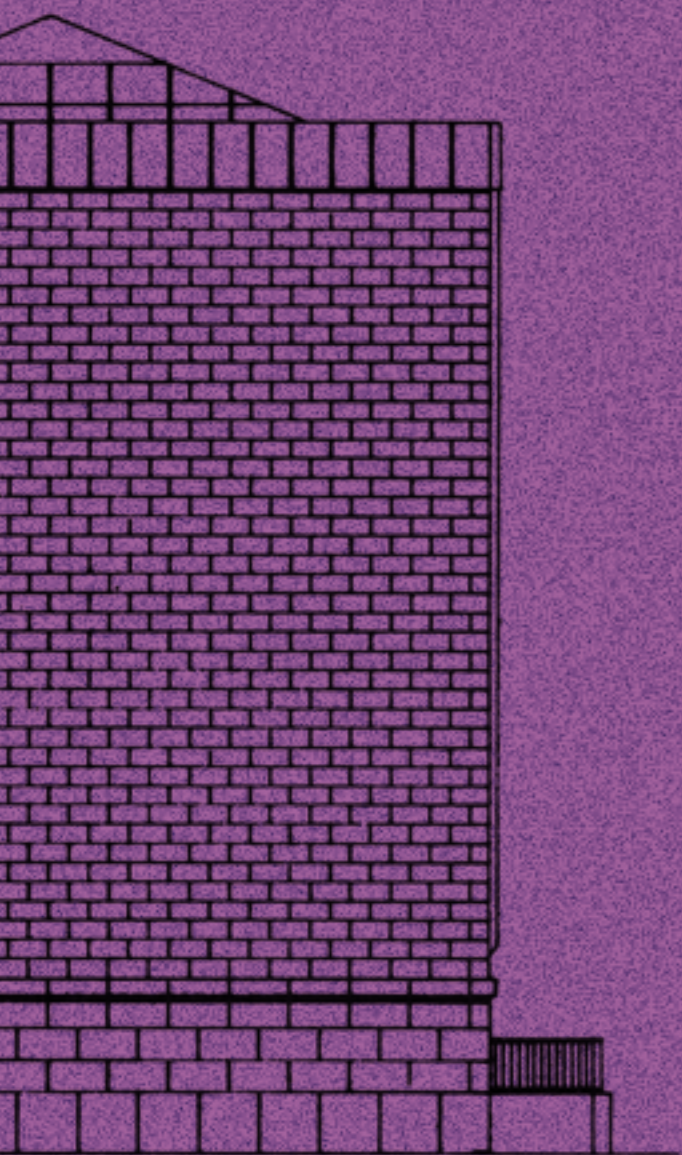


Jaarverslag 2014
Bonnefantenmuseum



Jaarverslag 2014
Bonnefantenmuseum



Inhoud

VOORWOORD 6

BERICHT RAAD VAN TOEZICHT 8

HET BONNEFANTENMUSEUM 12

Tentoonstellingen
Hedendaagse Kunst
Oude Kunst
Bondefanten Buitenshuis

DE COLLECTIE 47

Langdurige bruiklenen
Uitgaande bruiklenen
Overzicht aankopen, schenkingen en bruiklenen in 2014

CULTUUREDCATIE 57

Programma voor het basisonderwijs
Programma voor het voortgezet onderwijs
Programma voor het hoger onderwijs
Programma Vrije Tijd
Kinderfeestjes
Workshops voor kinderen
Programma voor volwassenen

KUNSTBELEVING 60

Bondefanten Afterparty
Museumweek(end)
Andere events

HET BONNEFANTENMUSEUM IN DE MEDIA 62

Publicaties

SAMENWERKING 65

ONZE VRIENDEN, FONDSSEN, SPONSOREN EN MECENASSEN 67

Mecenaat aan de Maas
Vereniging Vrienden van het Bondefantenmuseum

DE BONNEFANTENORGANISATIE 71

De Museum Shop
De Bondefanten Kunstuitleen
De Ticket- en Servicebalie
Het Bondefantenteam
Personeelsvertegenwoordiging
Het gebouw
Stichting Collectie Bondefantenmuseum
Fotocredits
Dank

FINANCIËEL VERSLAG 86

BIJLAGEN 92

Organisatiestructuur
Formatie per 31 december 2014
Personeelsbestand
Nevenfuncties directie

1

Graag presenteren wij hierbij ons jaarverslag 2014: een compleet overzicht van al onze activiteiten en de meest in het oog springende *ups and downs*. 2014 was vooral een dynamisch jaar, met het veelgeprezen vierdelige tentoonstellingsprogramma rondom onze collectie moderne en hedendaagse kunst onder de titel *Beating around the bush*, de tentoonstelling van BACA-winnares Laura Lima, de start van het Mecenaat aan de Maas en de première van de online-presentatie van onze collectie op het digitale platform Google Art. Andere boeiende tentoonstellingen waren onder meer *Weltsichten: het landschap verbeeld in zes eeuwen kunst*, de verzameling van *Van Herck, Alex Elshocht* en *Japanse Outsiderkunst*. In totaal bezochten ruim 100.000 bezoekers ons museum.

De collectie werd in 2014 door middel van aankopen, schenkingen en langdurige bruiklenen uitgebreid met belangrijke werken van onder meer Mark Manders, Navid Nuur, Johan Creten, Rebecca Morris, Ien Lucas, Marlene Dumas, Michael Dean, Duan Jianyu, Aline Thomassen, Joan van Barneveld, Lara Schnitger en Grayson Perry. Maar er was ook de nodige turbulentie, veroorzaakt door de verbouwingsactiviteiten ten behoeve van de nieuwe klimaatvoorziening. De bedrijfsvoering werd hierdoor geruime tijd op zijn kop gezet en zo nu en dan moesten we een beroep doen op de nodige flexibiliteit van onze bezoekers.

Het Bonnefantenmuseum is de provincie Limburg, de BankGiro Loterij, DSM, de Vereniging Rembrandt, het Mondriaan Fonds, de Vrienden en onze mecenen dankbaar voor de prettige samenwerking en de ondersteuning van onze activiteiten. Hierdoor hebben wij ons ook in het afgelopen jaar verder kunnen ontwikkelen als

één van de meest toonaangevende musea voor oude meesters, moderne en hedendaagse kunst. In zijn 130-jarige bestaan is het Bonnefanten uitgegroeid tot een solide, professionele museale instelling met een internationale reputatie, die niet meer weg te denken is uit het nationale en euregionale culturele landschap. In 2015 vieren we de 20e verjaardag van het museumgebouw aan de Maas, ontworpen door de Italiaanse architect Aldo Rossi. De uitzonderlijke kwaliteiten van het gebouw, dat nog steeds één van de belangrijkste landmarks in Maastricht is, en de collecties vormen voor ons een inspirerende uitdaging: *'noblesse oblige'*! Ambities en plannen zijn er dan ook genoeg, maar als het op realisatie aankomt, dan lopen we helaas ook wel eens tegen beperkingen aan. Dat wil niet zeggen dat we het dan maar laten zitten. We blijven de grenzen van wat mogelijk is opzoeken en proberen tegelijkertijd nieuwe vergezichten te zien. De ingezette programmalijnen zijn hierbij leidend. Een mooi programma in combinatie met een prachtig gebouw, gepassioneerde medewerkers en geïnspireerde bezoekers levert een krachtig merk op: het Bonnefantenmuseum. Aan ons de uitdaging: *'Be good, tell it and teach it'*.

Namens directie en medewerkers van het Bonnefantenmuseum,

Stijn Huijts
Artistiek directeur

Sandra Holtjer
Zakelijk directeur

2

Het Bonnefantenmuseum is zowel internationaal, nationaal als regionaal een belangrijk instituut. De ambities van het museum zijn groot. Ondanks de noodzakelijk door te voeren bezuinigingen blijft het streven er op gericht het museum nationaal en internationaal een eigen plek te geven. Met de motivatie, de vernieuwende plannen en het cultureel ondernemerschap van de directie, medewerkers en vrijwilligers zijn wij van mening dat het museum gestaag verder kan bouwen aan zijn toekomst.'

Maastricht, 23 juni 2015

Drs. J.H.H. Mans, voorzitter
Drs. J. van den Belt
Ir. N.H. Gerardu
Mr. Drs. A. Nicolai
Prof. Dr. C.J.M. Zijlmans

De raad van toezicht is nauw betrokken bij alle aspecten van het museum. In 2014 betroffen de belangrijkste onderwerpen van gesprek tussen de raad van toezicht en de raad van bestuur de implementatie van beleid, aankopen voor de collectie, de begroting, risicomanagement, fondsenwerving, de verbouwing en het functioneren van de organisatie.

De raad van toezicht kwam het afgelopen jaar zes keer bijeen. Hierbij waren telkens ook de bestuurders aanwezig. Eén keer is er vergaderd zonder de directie. In deze vergadering was het functioneren van de directie, het functioneren van de raad van toezicht en de verhouding tussen de raad van toezicht en de directie aan de orde. Tevens heeft de raad van toezicht kennisgemaakt met de leden van nieuw gekozen personeelsvertegenwoordiging.

De jaarrekening is door Deloitte Accountants bv gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Wij kunnen ons verenigen met het in de jaarrekening opgenomen voorstel van resultaatbestemming.

‘De raad van toezicht en het bestuur van het Bonnefantenmuseum volgen de beginselen van deugdelijk bestuur en best practice-bepalingen met betrekking tot cultural governance, zoals vastgelegd in de Code of Ethics van het ICOM en de Governance Code Cultuur. De Governance Code Cultuur geeft richtlijnen voor goed, verantwoord en transparant bestuur van en door culturele instellingen, en richtlijnen voor toezicht daarop. De code heeft betrekking op de Nederlandse gesubsidieerde culturele instellingen.

De raad van toezicht is ultimo 2014 als volgt samengesteld:

Drs. J.H.H. Mans, voorzitter

Drs. J. van den Belt

L.J.J. Rulkens RA

Ir. N.H. Gerardu

Mr. drs. A. Nicolai

De leden van de raad van toezicht van Stichting Provinciaal Museum Limburg (het Bonnefantenmuseum) beschikken allen over één of meer van de volgende competenties: financieel-economische deskundigheid, HRM- en bedrijfskundige deskundigheid, juridische deskundigheid, kunst- en cultuurhistorische deskundigheid, affiniteit met de overheid en affiniteit met de markt/commerciële sector. Naast het lidmaatschap van de raad van toezicht van het Bonnefantenmuseum ontplooiden de leden in 2014 de volgende (neven)activiteiten:

Drs. J.H.H. Mans

Nevenfuncties

Voorzitter raad van toezicht Slachtofferhulp Nederland

Voorzitter koor Studium Chorale Maastricht

Lid raad van toezicht Jan van Eyck Academie Maastricht

Voorzitter raad van commissarissen JAHA/Group Kerkrade

Voorzitter Stichting ESIC Maastricht

Voorzitter Ontw. Mij ENCI

Voorzitter Muziekgieterij Maastricht

Voorzitter MICEE Maastricht

Drs. J. van den Belt

Nevenfuncties

Lid raad van commissarissen Accell Group NV

Lid raad van commissarissen Groeneveld BV

Lid Stichting Ahold Continuïteit

Lid raad van commissarissen NV Holmatro

Lid raad van commissarissen Attero Holding NV

Lid Bosal Council

Raad in de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam

Penningmeester bestuur Natuurmonumenten

Lid Adviescommissie Limburgs Energie Fonds

Ir. N.H. Gerardu

Nevenfuncties

Lid raad van commissarissen Voest Alpine

Polynorm NV, Bunschoten

Lid bestuur Muziekgieterij Maastricht

L.J.J. Rulkens, RA

Functie

Directeur Ruijters BV

Nevenfuncties

Commissaris van Ruijters Groep BV

Directeur L.J.J. Rulkens Beheer BV

Mr. Drs. A. Nicolai

Functie

President DSM Nederland BV

Nevenfuncties

Lid dagelijks bestuur VNO NCWI

Vicepresident VNCI

Voorzitter bestuur van Vogelbescherming Nederland

Voorzitter raad van toezicht Universiteit van Amsterdam en Hogeschool van Amsterdam

Commissaris Chemelot Campus

Voorzitter DSM Pensioenfonds

Voorzitter Fonds van Sociale Instellingen

Lid algemeen bestuur Limburgse Werkgeversvereniging

Lid strategische commissie Brainport 2020

Lid High Level Coördinatiegroep Biobased Economy

Bestuurslid Limburg Economic Development

Bestuurslid Nederlandse Bachvereniging

Lid van de Academie De Gouden Ganzenveer

Lid Council United World College Maastricht

Lid commissie van advies Conservatorium van Amsterdam

Onze missie is eenduidig. Onze visie geeft aan hoe wij deze missie vormgeven. Het museum hanteert niet de klassieke objectgerichte benadering, maar wil kunst presenteren in relatie tot de maatschappelijke context waarin zij ontstaat. Wij willen het publiek betrekken bij de vele interessante en onderscheidende kunstgeschiedenissen die er te vertellen zijn, en daarbij waar mogelijk ook de dwarsverbanden tussen de oude, moderne en hedendaagse kunst zichtbaar maken.

Als we het over kunstpraktijken hebben dan denken we in eerste instantie aan de artistieke productie als resultaat van de creatieve intelligentie van kunstenaars, die met de grootst mogelijke kritische onafhankelijkheid, als een antenne in contact staan met de wereld om ons heen en zich in hun werk daartoe verhouden. Het Bonnefantenmuseum wil graag de aandacht vestigen op de diversiteit van artistieke attitudes die dat in de praktijk oplevert. Maar kunstpraktijk kan ook refereren aan de professionele wereld van tentoonstellingsmakers, collega-musea, wetenschap en kunstonderwijs, waarmee wij in de praktijk de samenwerking zoeken.

Het Bonnefanten voert zijn kerntaken uit ten dienste van de gemeenschap en wil graag het gevoel van 'eigenaarschap' bij de meest uiteenlopende doelgroepen stimuleren. De functie van het museum is naast die van bewaarplaats dan ook die van het tot stand brengen van verbindingen tussen de wereld van de kunst en de verschillende *communities* waarvoor die kunst een rol als betekenisgever kan spelen. Uitgangspunt is de overtuiging dat in het contact met kunst mensen geïnspireerd raken door de materiële en immateriële kwaliteiten die de kunstwerken ons te

bieden hebben. Zoals esthetische idealen, creatieve intelligentie, originaliteit en onafhankelijke kritische reflectie, waardoor de mens uitgedaagd èn geholpen wordt om zichzelf en de wereld waarin hij leeft beter te begrijpen. Deze holistische, lerende verhouding ten opzichte van de maatschappelijke waarde van kunst en cultuur laat zich kernachtig samenvatten in het begrip 'Bildung'.

'Het Bonnefantenmuseum verzamelt en presenteert markante kunstgeschiedenissen en brengt verbindingen tot stand tussen kunstpraktijken en de gemeenschap.'

De missie van het Bonnefantenmuseum laat zich in metaforische zin omschrijven met het dubbele motto: *Getting the bigger picture* en *Curating communities*.

Getting the bigger picture

Getting the bigger picture is de kernachtige, metaforische omschrijving van een collectie- en tentoonstellingsbeleid dat draait om het verzamelen, presenteren en bemiddelen van markante kunstgeschiedenissen. Meervoud dus. Het idee hierachter is dat de beeldende kunst zowel in historisch als in hedendaags perspectief vele beeldtalen, stromingen en benaderingen kent en dat de kunstpraktijken die eraan ten grondslag liggen mede het product zijn van de sociaal-culturele context waarbinnen ze functioneren. In de praktijk levert dat een diversiteit aan kenmerkende artistieke attitudes op, variërend van uitgesproken formeel-esthetische benaderingen, zoals die van Sol LeWitt of Robert Mangold, tot de meer geëngageerde en activistische posities met als referentiepunt het werk van Joseph Beuys. Het Bonnefantenmuseum wil op basis van verrassende, onderscheidende keuzes die pluriforme rijkdom aan attitudes en kunstgeschiedenissen voor het voetlicht brengen. Bij het maken van die keuzes kan het zowel gaan om aanstormend talent, als om kunsthistorische voorbeelden van naam en faam, de zogenaamde protagonisten. Om minder bekende of zelfs vergeten figuren uit de kunstgeschiedenis, die we als representanten van een 'secret canon' voor het voetlicht willen brengen. En om uitzonderlijke oeuvres uit de eigen regio. Maar even goed

kan het gaan om kunst en kunstenaars uit niet-Westerse regio's, zoals de nieuwe economieën van China, Brazilië, Rusland of India. En het kan gaan om het zichtbaar maken van verborgen schatten, uit onze eigen depots, uit de vele interessante publieke en particuliere verzamelingen van dichtbij en ver weg.

Curating communities

De functie van het museum is naast die van bewaarplaats ook die van het tot stand brengen van verbindingen tussen de wereld van de kunst en de verschillende gemeenschappen of communities waarvoor die kunst een rol van betekenis(gever) kan spelen. Omgekeerd zijn die communities van belang voor de ontwikkeling van het museum, omdat het zijn rol alleen goed kan spelen als het gedragen wordt door de maatschappelijke omgeving. Dat wil zeggen als de verschillende gemeenschappen ook in voldoende mate het gevoel van co-eigenaarschap hebben met betrekking tot het museum.

Het motto *curating communities* laat zich opvatten als een kernachtige, metaforische omschrijving van de idealen die het Bonnefantenmuseum koestert met betrekking tot zijn maatschappelijke functie. Het gaat hierbij om de sociale verantwoordelijkheid die het museum voelt inzake het onderhouden en intensiveren van de relaties met diverse stakeholders en doelgroepen. *Curating communities* is zodoende als sociaal-culturele opgave nauw gerelateerd aan het inhoudelijk motto *Getting the bigger picture*. Mensen en groepen aan je binden ziet het museum als een belangrijke opgave en het woord 'curating' houdt dan ook meer in dan het veroorzaken van incidentele *one night stands*. Met *curating communities* wil het museum duurzaam investeren in een

participerende omgeving. Dit willen wij onder meer bereiken door speciale programma's te ontwikkelen voor de verschillende communities, zoals verzamelaars, kunstenaars, jongeren, het onderwijs, verschillende special interest groepen, etc. Voorbeelden van programma's zijn onze activiteiten in Bonnefanten Hedge House in Wijlre, waar alles in het teken staat van de ontmoeting tussen particuliere en publieke collecties, de 'portfolioparty's' voor jonge kunstenaars die het museum sinds 2012 regelmatig organiseert, en het in 2015 gelanceerde Young Office, een nieuwe afdeling van en voor jongeren.

Van *LUBE LOVE, the fifth floor* en *Twee hoenderhoven*

In 2014 bezochten 102.000 bezoekers de tentoonstellingen hedendaagse en oude kunst in het Bonnefantenmuseum. De tentoonstellingen in de 'extra muros', het Bonnefanten Hedge House in Wijlre en het Pinkpop Pop-Up Museum, trokken samen 10.400 bezoekers. Ook mooi: *de Volkskrant* waardeerde ons tentoonstellingsprogramma *Beating around the bush* met vier sterren en omschreef het als 'een fijne serie heel verschillende kijkoperaties in de collectie'.



'Eén van de kunstwerken in *LUBE LOVE* was een tattooshop, waar je gratis een ontwerp van Navid Nuur op je huid kon laten tatoeëren. Navid Nuur had speciaal hiervoor 25 tekst- en lijntattoos ontworpen. De tattoo werd gezet door een tattoo-artist van Playersclub Tattoo Maastricht. Zijn tattooshop in het Bonnefanten was volledig volgeboekt gedurende de looptijd van de tentoonstelling.'

TENTOONSTELLINGEN

Hedendaagse Kunst

Walldrawing #801: Spiral (1996)

De spectaculaire muurschildering *Walldrawing #801: Spiral* (1996) van Sol LeWitt, een schenking van de kunstenaar in 2002, was ook in 2014 permanent te bezichtigen in de koepeltoren van het museum. De muurschildering is twee keer eerder uitgevoerd in het Bonnefantenmuseum: in 1996 en in 2005 bij het tienjarig bestaan van het door architect Aldo Rossi ontworpen museumgebouw.

Navid Nuur – *LUBE LOVE*

27.09.2013 – 26.01.2014

Conservator: Stijn Huijts

LUBE LOVE was een solotentoonstelling op het snijvlak van beeldende kunst en tekst. Het oeuvre van Navid Nuur, die deze tentoonstelling speciaal heeft ontwikkeld voor het Bonnefantenmuseum, kent een grote verscheidenheid aan werken die iets met tekst hebben, variërend van letterlijke toepassingen tot een meer conceptuele omgang met het woord. Die variatie vormde de basis voor *LUBE LOVE* die qua dynamiek nog het beste getypeerd kon worden met het predicaat 'freestyle'.

Navid Nuur woont en werkt in Den Haag. Taal en tekst hebben altijd een bijzondere rol gespeeld in het leven van Nuur. Het gaat hier om een zeer persoonlijke relatie, die verband houdt met vraagstukken van identiteit (Nuur is van Iraans/Nederlandse origine), met zijn achtergrond in de graffiti- en skateboardscene en met zijn dyslexie. Zo'n tien jaar geleden maakte Nuur de overstap van grafische vormgeving en illustratie naar de autonome beeldende kunst. In relatief korte tijd

heeft hij zich ontwikkeld van een veelbelovend talent tot een rijzende ster in de internationale kunstwereld. Solotentoonstellingen van Navid Nuur waren onder andere te zien in het kunstcentrum Matadero in Madrid, Parasol Unit in London en in het Centre Pompidou in Parijs. Zijn werk werd bekroond met de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst (2011) en de prestigieuze Discoveries Prize tijdens de eerste editie van Art Basel in Hong Kong (2013).

De tentoonstelling in het Bonnefanten werd geflankeerd door een gevarieerd en educatief activiteitenprogramma. Zo waren er gedurende de hele tentoonstellingsperiode in het museum lezingen door Navid Nuur en Ko van Dun, rondleidingen, workshops voor kinderen en een kunstenaarsinterview door museumdirecteur Stijn Huijts met Navid Nuur op 17 november. Bij de tentoonstelling verscheen ook de publicatie *WHEN TEXT BECOMES MY EX*. Een speciale editie van deze publicatie werd aangeboden in een beperkte oplage van 110 stuks. Dit collector's item is voorzien van een originele tekening van Navid Nuur en een speciale verpakking.



Alex Elshocht

12.10.2013 – 23.02.2014

Conservator: Paula van den Bosch

Van 12 oktober tot 23 februari toonden we ruim dertig kunstwerken van Alex Elshocht. Het werk van Alex Elshocht roept de kunst van vele andere – befaamde – ‘kunstenaars-waanzinnigen’ in herinnering, zonder wie de moderne kunstgeschiedenis veel van haar glans zou verliezen.

Veel is er niet bekend over de kunstenaar en psychiatrische patiënt Alex Elshocht. Hij werd in 1927 in Anderlecht (B) geboren en overleed in 2002 in het Belgische grensplaatsje Oud-Rekem. Alex Elshocht was de jongste uit een gezin van vier kinderen. Hij verbleef, waarschijnlijk sinds 1949, in een van de gebouwen van kasteel d’Aspremont-Lynden in Oud-Rekem dat destijds dienst deed als psychiatrische inrichting. De laatste twintig jaar van zijn leven woonde Elshocht in een beschermde leefvorm. Tijdens zijn verblijf in de gesloten inrichting creëerde Elshocht een klein maar bijzonder oeuvre. Met al wat maar aan materiaal voorhanden was, zoals afvalhoutjes, stekkendoosjes en ijzerdraad, stelde hij kleine paneelschilderijen en houtreliëfs samen die hij beschilderde in een mix van verf op olie-, water- of acrylbasis. Deze werken zijn van verbazingwekkend hoge kwaliteit.

In het Bonnefantenmuseum werden de *Andachtsbilder* van Alex Elshocht gepresenteerd in twee zalen van de afdeling Oude Kunst, omringd door het middeleeuws houtsnijwerk van virtuoze en eveneens veelal onbekende ambachtslieden. Het was voor het eerst dat de ruim dertig houtreliëfs en paneeltjes buiten het kasteel d’Aspremont-Lynden werden getoond.

Beating around the bush – Episode #1

14.02.2014 – 13.04.2014

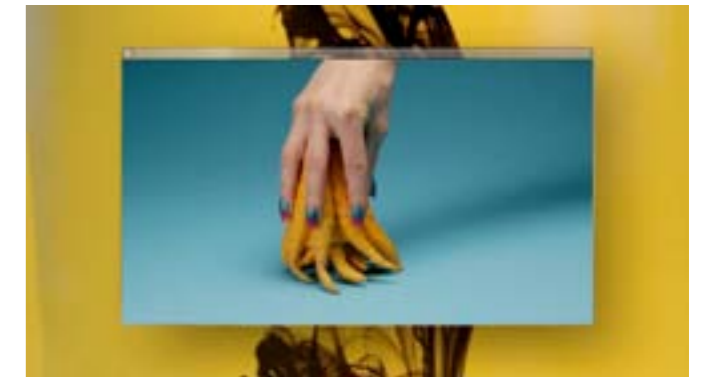
Conservator: Stijn Huijts en Paula van den Bosch

Beating around the bush is de titel van het tentoonstellingsprogramma waarmee het Bonnefantenmuseum in 2014 op onderzoekende wijze zijn collectie presenteerde. De breedte en de diepte van de verzameling werden verkend, door zowel de vaste waarden als de ‘stille reserves’ in een dialoog te brengen met (voorstellen voor) nieuwe aankopen. *Episode #1* exploreerde hoe hedendaagse kunstenaars omgaan met universele en tijdloze vragen over de *condition humaine*, ofwel het menselijk bestaan. Vragen over de oorsprong der dingen, maar ook over de teloorgang of het verdwijnen ervan. Hoe verhoudt de kunst zich tot de zichtbare realiteit, welke andere realiteiten worden verbeeld? Welke persoonlijke mythologieën ontwikkelen kunstenaars in hun werk, welke raakvlakken zijn er met religie en mystiek? In de tentoonstelling stonden solopresentaties van István Csákány, Camille Henrot en Mark Manders centraal. Interventies in de vorm van kleine solopresentaties functioneerden als spiegels waarin de collectie werd gereflecteerd.

Het Bonnefantenmuseum verwierf in 2013 de omvangrijke installatie *Ghost Keeping* die István Csákány in 2012 voor Documenta 13 in Kassel realiseerde. Het werk bestaat uit een compleet naaiatelier, minutieus nagemaakt in hout. In zijn kunstwerken reflecteert Csákány vaak op maatschappelijke transformaties en hun politieke, economische en/of culturele consequenties. Hij onderzoekt in zijn artistieke oeuvre met name verschillende noties van arbeid: gerelateerd aan het ambacht, aan de industrie, maar ook aan het kunstenaarschap. Deze thematiek was ook aan-



Zoals een gesprek soms zakelijk en *to the point* kan zijn en op andere momenten langs onvoorspelbare paden van uitweidingen en omtrek-kende bewegingen verloopt, zo wilden we hernieuwd in gesprek raken met onze collectie. In vier episodes richtte het museum zich dwars door disciplines en kunstgeschiedenissen heen op de vraag hoe kunstenaars de complexe realiteit tegemoet treden en welke artistieke houdingen daarbij worden aangenomen: van dienend meebewegen (participeren), via vluchten in een narcistische droomwereld of een illusoire werkelijkheid, naar stellingname en verzet.



wezig in *Les statuesk meurend aussie*, een nieuwe installatie die Csákány speciaal voor zijn deelname aan *Beating around the bush* realiseerde.

De in België woonachtige, Nederlandse beeldhouwer Mark Manders werkt al sinds 1986 aan zijn levenswerk *Zelfportret als gebouw*. De kunstenaar achter de veelgeprezen Nederlandse inzending voor de Biënnale van Venetië van 2013 ontwerpt gesloten systemen, waarin architectuur, mens en dier met elkaar verstrikt zijn. Naast *Mind Studie 2010-2011* waren in *Beating around the bush* ook *Mind Studie 1992-2011* en *Girl Studie (2)* te zien.

Camille Henrot is bekend om haar video's en animaties waarin ze tekeningen, muziek- en filmarchiefbeelden samenvoegt. De focus ligt op de fascinatie voor het 'anders zijn' bijvoorbeeld qua geografie en seksualiteit. Henrot oogstte met haar video *Grosse Fattige*, die ook te zien was in het Bonnefanten, de Zilveren Leeuw voor de meest veelbelovende jonge kunstenaar tijdens de Biënnale van Venetië van 2013. In deze video presenteert ze op visueel en auditief hypnotiserende wijze verschillende religieuze en kentheoretische systemen en hun relatie tot ideeën over de schepping van de wereld.

Co-Starring in *Episode #1*: Francis Als, Joan van Barneveld, Jean-Marc Bestaande, Patrick Van Caackenbergh, Hugo Debaere, Jan Dibbets, Peter Doig, Luciano Fabro, Fons Haagmans, Anselm Kiefer, Piet Killaars, Suchan Kinoshita, Hans Lemmen, Claude Lévêque, Keetje Mans, Rik Meijers, Navid Nuur, Neo Rauch, Aldo Rossi, Ray Smith, Roman Signer, Johan Tahon, Luc Tuymans, Sandra Vásquez de la Horra, Toon Verhoef, Helen Verhoeven, Han van Wetering, Bas de Wit.

Weltsichten: het landschap verbeeld in zes eeuwen kunst

22.02.2014 – 01.06.2014

Conservator: Lars Hendrikman en Paula van den Bosch

Deze reizende tentoonstelling voerde de toeschouwer langs ruim 100 kunstwerken (schilderijen, fotografie en videokunst) waarbij verrassende kunsthistorische ontwikkelingen aan bod kwamen. *Weltsichten* was een samenwerking tussen de Ruhr Universiteit Bochum – Collectie Situation Kunst (voor Max Imdahl) en het Bonnefantenmuseum.

Er is nauwelijks een artistiek medium te noemen waarin de relatie tussen de mens en zijn omgeving zo sterk spreekt als in de landschapskunst. Vaak fungeert het landschap als klankbord voor individuele gemoedstoestanden en maatschappelijke stromingen. Het toont het wereldbeeld van de kunstenaar en zijn sociale context. *Weltsichten* vertelde het hele verhaal, van het ontstaan van het landschap als zelfstandig genre tot de actualiteit met fotografie en videokunst. De kunstwerken uit de Collectie Situation Kunst (voor Max Imdahl) gingen in de tentoonstelling een inhoudelijke verbinding aan met de collectie van het Bonnefantenmuseum, waardoor beide instellingen in een nieuw licht werden geplaatst.

De schilderijen in *Weltsichten* besloegen de periode vanaf de 15e eeuw tot heden. In de tentoonstelling zagen we de Europese landschapschilderkunst langzaam ontluiken vanuit de religieuze schilderijen uit de collectie Vroeg-Italiaanse en Zuid-Nederlandse schilderkunst van het Bonnefantenmuseum. Bevond het landschap zich aan het einde van de middeleeuwen nog





letterlijk op de achtergrond, in de eeuwen daarna ontwikkelde het zich tot een volwaardig thema. De schilderkunst uit de 17e eeuw was ruim vertegenwoordigd met kunstenaars als Jan van Goyen, Adam Willaerts en Jacob van Ruisdael uit de Collectie Situation Kunst (voor Max Imdahl). Vanaf het begin van de 17e eeuw beeldde men graag het inheemse Hollandse landschap af. Naast de verbeelding van het landschap ligt de nadruk in deze schilderijen vaak op de nietigheid van de mens. De hedendaagse en moderne kunst werd in de tentoonstelling gedomineerd door tekenen van de industrialisatie en technologische vooruitgang die de mens in gang heeft gezet. Daarnaast was de ontwikkelingsgang van abstractie en experimenteel materiaalgebruik te zien.

De deelpresentatie op de derde verdieping van het museum bestreek een kleine eeuw landschapsfotografie. Het thema landschap is van alle tijden, maar dit relatief nieuwe medium daagt de kunstenaar heel direct uit om een standpunt in te nemen ten opzichte van zijn omgeving. De vroegste foto was een zilvergelatinedruk uit 1927 van André Kertész; de meest recente een groot formaat digitale print uit 2007-2008 van Thomas Florschuetz. In een notendop illustreerden deze twee fotografen de introductie en ontwikkeling van het medium zelf en het landschap in de fotografie.

Bij de tentoonstelling verscheen een catalogus.

Beating around the bush – Episode #2

24.04.2016 – 22.06.2014

Conservator: Stijn Huijts en Paula van den Bosch

In *Beating around the bush Episode #2* ging de aandacht uit naar de wijze waarop verschillende noties van materialiteit, zintuiglijkheid en inhoudelijke betekenis zich in de beeldende kunst tot elkaar kunnen verhouden. Terwijl in *Episode #1* de figuratieve beeldtaal overheerste, voerde in deze episode abstractie de boventoon. De tentoonstelling liet zien hoe kunstenaars zich oriënteren op fundamentele esthetische aspecten van vorm, kleur, materiaal, volume, licht en geluid, en hoe de daaruit voortvloeiende kunstwerken zich kunnen manifesteren als voertuigen van verbeelding, mentale verdieping en zelfs kritiek. De solopresentaties waren van Johan Creten, Pierre Huyghe, Ien Lucas en Rebecca Morris.

Van de Vlaamse beeldhouwer Johan Creten was de 13-delige serie keramische beelden *Gulden Snede* (2010-2013) te zien. Creten maakte deze reeks in zijn atelier in Parijs, om ze in de periode tussen 2010 en 2013 in de ateliers van Struktuur 68 in Den Haag af te werken met goudluster. *Gulden Snede* toonde een zeer directe relatie tussen de kunstenaar en de materie.

Van de Franse kunstenaar Pierre Huyghe werd de in 2013 verworven installatie *Crystal Cave* (2009-2013) gepresenteerd. Daarnaast toonden we Huyghes film *Forest of Lines* uit 2008. Huyghes tentoonstellingen laten zich opvatten als ervaringsmomenten waarin nieuwe, onverwachte realiteiten zich kunnen aandienen aan de toeschouwer en waarin realiteit en fictie voortdurend in elkaar overvloeien.



Het oeuvre van de Limburgse kunstenaar Ien Lucas oogt heel divers, maar een constante is haar drang tot experiment en de rol die ze het toeval laat spelen. Lucas toonde in de solopresentatie *Front Attack* grote doeken met fraaie abstracte patronen en een verrassend warme uitstraling.

De solopresentatie *Southafternoon* toonde twaalf recente schilderijen (2009-2013) van de Amerikaanse kunstenaar Rebecca Morris. Haar abstracte werken vallen op door een eigenzinnige vormen-taal en fris zomers kleurgebruik. Morris' werk was ook te zien op de Whitney Biënnale in New York. Bij *Southafternoon* verscheen een catalogus.

Co-starring in *Episode #2*: Tony Cragg, István Csákány, René Daniëls, Richard Deacon, Jan Dibbets, Bob Eikelboom, Guido Geelen, Mary Heilmann, Camille Henrot, Gary Hume, Suchan Kinoshita, Marijn van Kreijl, Sol LeWitt, Mark Manders, Chaim van Luit, Robert Mangold, Katja Mater, Lei Molin, Hermann Nitsch, Navid Nuur, Laura Owens, Antonietta Peeters, Robert Ryman, Lara Schnitger, Richard Serra, Peter Struycken, Joëlle Tuerlinckx, Sanne Vaassen, Evi Vingerling.



Beating around the bush – Episode #3

04.07.2014 – 07.09.2014

Conservator: Stijn Huijts en Paula van den Bosch

In *Beating around the bush Episode #3* toonden we een selectie uit onze collectie waarin activisme, conflict, verzet, ecologie, emancipatie, overleven en institutionele kritiek een rol spelen. Onder de gemeenschappelijke noemer van maatschappelijk engagement draaide het in dit hoofdstuk om kunstenaarsposities die iets zichtbaar maken van de relatie tussen de kunst en de sociale realiteit waar zij onderdeel van uitmaken. Met solopresentaties van Vladimir Arkhipov, David Hammons, Duan Jianyu en Józef Robakowski.

De Russische kunstenaar Vladimir Arkhipov staat met zijn archief van zelfgemaakte gebruiksvoorwerpen grotendeels buiten de officiële kunstwereld. De voorwerpen die hij overal ter wereld vindt, zijn gemaakt door gewone mensen die liever iets zelf maken dan dat ze gefabriceerde goederen kopen. Op uitnodiging van het Bonnefanten onderzocht Arkhipov voor zijn solopresentatie de zelfproductie van mensen in Maastricht en zijn omgeving.



David Hammons is een Amerikaanse kunstenaar die zich in zijn kunstwerken en performances kritisch verhoudt tot allerlei misstanden van sociale, politieke en culturele aard. Bekend geworden als één van de belangrijkste protagonisten van de 'Black Arts Movement', stelt hij in zijn werk de racistische tendensen in de Amerikaanse samenleving aan de kaak.

In haar kleurrijke doeken lijkt de Chinese kunstenaar Duan Jianyu bewust een al te virtueuze, academische schilderijstijl uit de weg te gaan. Humor en ironie voeren de boventoon in de absurdistische ensceneringen van mensen, flora en fauna die ze de kijker voorschotelt.

Józef Robakowski staat aan de basis van de invloedrijke Poolse videokunst van de jaren '70; zijn experimentele films worden gerekend tot de klassiekers van de structurele cinema. Zijn film *From my Window* documenteert het leven van alledag op een stadsplein in Łódź in de politiek woelige periode 1979–1999.

Co-starring in *Episode #3*: Pawel Althamer en Artur Zmijewski, Atelier van Lieshout, Maria Barnas, Joseph Beuys, Christian Boltanski, Marcel Broodthaers, István Csákány, René Daniëls, Hugo Debaere, Aad de Haas, Thomas Hirschhorn, Bethan Huws, Isa Melsheimer, Mai-Thu Perret, Rory Pilgrim, Juul Sadée en Han Rameckers, Slava Shevelenko en Marta Volkova, Toon Tersas, Joëlle Tuerlinckx, Didier Vermeiren, Ai Weiwei, Franz West.



Japanse Outsiders

17.06.2014 – 19.10.2014

Conservator: Stijn Huijts, Monique Rakhorst in samenwerking met Het Dolhuys en de Mondri-aangroep

Japanse Outsiders was een taboedoorbrekende tentoonstelling waarin het publiek in contact werd gebracht met kunst van mensen die in Japan vaak letterlijk binnen worden gehouden. Immers, mensen met een psychische aandoening leven in Japan gescheiden van de rest van de bevolking, waardoor Japanners bijna nooit met hen in aanraking komen. Deze onbekendheid schept angst, onbegrip en leidt tot discriminatie. Terwijl de patiënten zelf maar weinig contact hebben met de buitenwereld, krijgt hun 'outsider kunst' inmiddels steeds meer internationale aandacht. Zo waren de kleifiguren van Shinichi Sawada bijvoorbeeld te zien op de Biënnale van Venetië in 2013. Deze verborgen kunstwerken werden vervolgens naar Nederland gehaald om de persoonlijke verhalen van de kunstenaars te vertellen en deze unieke kunst aan een groot publiek te tonen. De werken werden zowel in het Bonnefantenmuseum als in Villa Kanjel gepresenteerd.



'Japanse Outsiders was een taboedoorbrekende tentoonstelling waarin het publiek in contact werd gebracht met kunst van mensen die in Japan vaak letterlijk binnen worden gehouden.'

Bonnefanten Award for Contemporary Art 2014 (BACA): Laura Lima

Op 25 september 2014 reikte de heer Th.J.F.M. Bovens, Commissaris van de Koning in de provincie Limburg, de Bonnefanten Award for Contemporary Art 2014 uit aan de Braziliaanse kunstenaar Laura Lima. De internationale selectiecommissie, die voor deze editie bestond uit Stijn Huijts (directeur Bonnefantenmuseum), Victoria Noorthoorn (directeur Museo de Arte Moderno Buenos Aires), Ivo Mesquita (directeur Pinacoteca do Estado, São Paulo), Alfred Pacquement (Honorary Director Centre Pompidou, Musée National d'Art Moderne, Parijs) en Cristiana Tejo (independent curator, Recife) was unaniem in haar keuze. Mede ook gezien het actuele hoge niveau van de beeldende kunst uit Latijns-Amerika. Zij loofde de uitzonderlijke kwaliteit van Laura Lima's werk en haar grote invloed op andere kunstenaars.

Laura Lima volgde een kunstopleiding aan de Escola de Artes Visuais do Parque Lage en studeerde filosofie aan de Universidade do Estado do Rio de Janeiro. 'Poëzie, rede, betekenis, gekte, taal, bestaan en kracht' zijn kernwoorden die Lima zelf gebruikt om haar kunst te duiden. Ze manipuleert de lichamen van mens of dier met haar ornamentale filosofie – ze versiert die lichamen als het ware en geeft ze daarmee een andere betekenis. Dit wordt vaak ervaren als vreemd, absurd, grappig, wonderlijk en soms als monsterlijk.



De BACA is de belangrijkste prijs voor internationale beeldende kunst in Nederland en een eerbetoon aan een levende kunstenaar met een uitzonderlijk oeuvre en aanwijsbare invloed op andere kunstenaars; een echte 'artists artist'. De award bestaat uit een geldbedrag van 50.000 euro, een publicatie en een solotentoonstelling in het Bonnefantenmuseum. Eerder werd de award toegekend aan Eija-Liisa Ahtila (2000), Neo Rauch (2002), Pawel Althamer (2004), Bethan Huws (2006), John Baldessari (2008), Francis Alÿs (2010) en Mary Heilmann (2012).





Laura Lima – the fifth floor

27.09.2014 – 11.01.2015

Conservator: Stijn Huijts

Laura Lima – the fifth floor was een grensverleggende tentoonstelling die een innovatieve dialoog tot stand bracht met de museumpraktijk. Laura Lima ontwikkelde deze tentoonstelling speciaal voor het Bonnefanten. Het museum werd letterlijk tot leven gewekt door de aanwezigheid van menselijke figuranten.

Een greep uit de tentoongestelde werken:

- Het museum als locatie voor de productie van nieuwe werken en ideeën kreeg gestalte in een geïmproviseerd naaiatelier waarin kleermakers 'maatpakken' maakten voor schilderijen. De werken die aldus tot stand kwamen, werden als portretten in de aangrenzende zalen geïnstalleerd.
- In de grote toiletruimte van het Bonnefantenmuseum – op dezelfde verdieping als de tentoonstelling – werd de spiegel vastgehouden door een paar handen van wie de armen in de muur leken te verdwijnen.
- Het zitgedeelte van vier rolstoelen werd vervangen door vier modernistische designklassiekers. Een ogenschijnlijk eenvoudige ingreep gaf de rolstoelen, geplaatst in een museale setting, een heel eigen karakter.
- Iedere dag kwam er een (steeds andere) jonge vrouw op de museumvloer slapen, nadat ze een slaapmiddel had genomen. De vrouw was gekleed in een door de kunstenaar ontworpen speciale jurk en haar hoofd was via een extensie van textiel verbonden met de wand van de museumzaal

Het kunstenaarsboek van Laura Lima vormde een belangrijk onderdeel van de BACA-tentoonstelling. Net als bij haar werken voor *Ouro Flexíveis (Flexible Gold)*, waarin de kunstenaar met gouden inkt reproducties van klassieke kunstwerken uit de renaissance en andere periodes bewerkte, besloot Lima een boek boven op een ander boek te maken. Ze bewerkte daarvoor de catalogus *Collectie Nederlandse en Duitse schilderkunst 1500-1800* van het Bonnefanten. Het boek was een samenwerking tussen het Bonnefantenmuseum en het Museo de Arte Moderno in Buenos Aires (MAMBA) in Argentinië waar de tentoonstelling *Laura Lima – the fifth floor* vanaf februari 2015 te zien was.



BACA Projects

27.09.2014 – 11.01.2015

Conservator: Paula van den Bosch

In samenwerking met Van Eyck presenteerden we parallel aan *Laura Lima – the fifth floor* werk van een tweetal jonge kunstenaars, eveneens van Latijns-Amerikaanse origine: Jonathas de Andrade en Rodrigo Hernández.

In het complexe en poëtische werk *40 Nego Bom e um real* vertelt Jonathas de Andrade het verhaal van een snoepje. Aan de hand van het productieproces van deze 'nego bom', vergelijkbaar met de Nederlandse negerzoen, belicht hij de sociale, politieke en ideologisch realiteit van de Braziliaanse samenleving waarin lastige kwesties liever 'vergeten' worden.

Het anarchisme en de experimenteerlust van dada en het surrealisme zijn een voortdurende inspiratiebron voor ex-Van Eyck-deelnemer Rodrigo Hernández. Opvallend middelpunt in zijn sfeervolle en raadselachtige installatie *What is the Moon?*, die Hernández voor het Bonnefanten ontwikkelde, is een bijzondere afdruk van een menselijke figuur. Hernández maakte in samenwerking met Van Eyck een kunstenaarsboek.



Beating around the bush – Episode #4

07.11.2014 – 22.03.2015

Conservator: Stijn Huijts en Paula van den Bosch

In de vierde en laatste episode van het tentoonstellingsprogramma *Beating around the bush* draaide het om kunstwerken die in verband kunnen worden gebracht met thema's zoals identiteit, performance en lichamelijkeheid. De tentoonstelling liet zien hoe kunstenaars met inzet van de meest uiteenlopende media, waaronder schilderkunst, video, fotografie, textiel, sculptuur en installatie, zich in hun werk verhouden tot onderwerpen zoals afkomst, gender, seksualiteit, (sub)cultuur en moraliteit. In de presentatie stond werk van Zackary Drucker en Rhys Ernst, Jutta Koether, Maha Maamoun, Ed Templeton en Aline Thomassen centraal.

Van het uit Los Angeles afkomstige kunstenaarsduo Zackary Drucker en Rhys Ernst was het omvangrijke fotografieproject *Relationship* te zien. Zij presenteerden dit project voor het eerst tijdens de Whitney-biënnale 2014 in New York. Het bestaat uit 46 foto's die een voyeuristische inkijk bieden in de liefdesrelatie tussen beide kunstenaars. Het geheel is als een visueel dagboek van de periode 2008-2013; de periode waarin ze met behulp van hormonen een tegengestelde geslachtsverandering ondergingen, de één van man naar vrouw, de ander vice versa. Voor de tentoonstelling in het Bonnefanten werd de installatie uitgebreid met negentien niet eerder getoonde foto's en de film *She gone rogue* uit 2012.

Sinds de jaren '80 treedt Jutta Koether op de voorgrond als publicist, columnist, schilder, musicus, schrijver, dichter, filmmaker en theoreticus.

Haar samensmelting van schilderkunst, underground en kunsttheorie inspireert kunstenaars in Europa en de Verenigde Staten. In het Bonnefanten toonde zij een vloerinstallatie en drie grote schilderijen in een bijzondere opstelling, gebaseerd op het meesterwerk *Un bar aux Folies Bergère* uit 1882 van Edouard Manet.

Maha Maamoun is als kunstenaar en curator actief in Caïro, waar ze in 2004 het initiatief nam voor de oprichting van het Contemporary Image Collective (CIC); een onafhankelijke, non-profitruimte voor hedendaagse kunst en cultuur. Kenmerkend voor haar werk als beeldend kunstenaar is de kortsluiting die ze in haar foto's en video's weet te bewerkstelligen tussen verschillende symbolische representaties van de dagelijkse werkelijkheid, zoals ze die aantreft in zowel de hoge als de lage cultuur. Naast de video *Domestic Tourism II* uit 2008 was in de tentoonstelling ook Maamouns meest recente film *Shooting Stars Remind Me of Eavesdroppers* te zien.

Met meer dan honderdduizend volgers op Instagram en bijna evenveel 'likes' op Facebook geniet de Amerikaanse prof-skateboarder en beeldend kunstenaar Ed Templeton een ware cultstatus. Maar terwijl de fysieke consequenties van het ouder worden geleidelijk een beperking gaan vormen voor het skateboarden, ontstaat er tegelijkertijd meer ruimte voor Templetons talenten en kwaliteiten als beeldend kunstenaar. Onder de titel *Wayward Cognitions* bracht *Beating around the bush* #4 in het Bonnefanten het werk van Templeton als fotograaf pur sang, met een intrigerende selectie van meer dan honderd beelden uit zijn omvangrijke fotoarchief.

Al meer dan twintig jaar is Aline Thomassen gefascineerd door het psychologische landschap dat Marokko voor haar vertegenwoordigt; een landschap waar ze zich mee vereenzelvigd alsof het in haar eigen DNA besloten ligt. Met haar solotentoonstelling *Cherchez la femme* voegde Thomassen een nieuw hoofdstuk toe aan een gestaag groeiend beeldend epos, met als drijvende kracht de existentiële ervaringen die ze in Marokko opgedaan heeft. De tentoonstelling omvatte naast 40 portretten van jonge Marokkaanse mannen een nieuwe serie monumentale vrouwenportretten.

Co-starring in *Episode #4*: Ben d'Armagnac, Monika Baer, Paul Chan, Marlene Dumas, Sidi El Karchi, Hadassah Emmerich, Ferdi, Lara Gasparotto, Gilbert en George, Jörg Immendorff, Lee Kit, Nam June Paik, Sol LeWitt, Mario Merz, Rik Meijers, Dennis Muñoz Espadiña, Bruce Nauman, Navid Nuur, Tanja Ritterbex, Karen Sargsyan, Lara Schnitger, Lily van der Stokker, Shinkichi Tajiri, Joëlle Tuerlinckx, Luc Tuymans, Ger van Elk, Franz West.





Performance Weekend

29.11.2014 – 30.11.2014

Als onderdeel van de tentoonstelling *Beating around the bush #4* organiseerden we in het laatste weekend van november onder de titel *John Smith, the Posthuman* een Performance Weekend. Kunstenaars uit binnen- en buitenland presenteerden in dit weekend opvoeringen in het museum. Het programma kwam tot stand in een samenwerking tussen het Bonnefantenmuseum en Followup; een residency-programma voor jonge Nederlandse en Duitse curatoren dat gevestigd is in Schloss Ringenberg in Hamminkeln, Duitsland. Onze gastcuratoren waren Niekolaas Johannes Lekkerkerk en Sally Müller.

Oude Kunst

Uitgelicht: Twee hoenderhoven
van Christoffel Puytlinck

29.11.2013 – 23.03.2014

Conservator: Lars Hendrikman

Deze *Uitgelicht* paste in het streven van het Bonnefantenmuseum om kunstenaars met een Limburgse of Euregionale achtergrond voor het voetlicht te plaatsen. Er is weinig bekend over de kunstschilder Christoffel Puytlinck. Wel is zeker dat hij in 1640 in Roermond geboren is en er ook langdurig heeft gewerkt. Het is aannemelijk dat hij deel uitmaakte van een welgesteld geslacht dat in de archieven vooral terug te vinden is in Roermond en Maaseik. Het nu bekende oeuvre van Christoffel Puytlinck omvat minder dan twintig werken. De kern ervan wordt gevormd door acht gesigeneerde schilderijen die behoren tot collecties van onder andere het Rijksmuseum in Amsterdam, de Residenz München en het eerder genoemde Museum Bredius in Den Haag. Het Bonnefantenmuseum heeft naast de *Hoenderhof* ook de enige bekende tekening van Puytlinck in de collectie.

‘Wij besteden onder de titel *Uitgelicht* regelmatig bijzondere aandacht aan één specifiek werk of ensemble uit de museumcollectie. In deze editie van *Uitgelicht* stonden twee schilderijen van Christoffel Puytlinck (1640–1679/81) centraal; beide werken toonden hoenderhoven, want het gesigeneerde schilderij *Hoenderhof* uit de collectie van het Bonnefantenmuseum heeft een evenknie in een zeer vergelijkbaar werk uit de collectie van Museum Bredius in Den Haag. Dit museum heeft hun *Hoenderhof* bij wijze van hoge uitzondering uitgeleend aan het Bonnefanten.’

Lars Hendrikman



De verzameling Van Herck

01.01.2014 – 31.12.2014

Conservator: Lars Hendrikman en Monique Rakhorst in samenwerking met het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen

De zaal met terracotta's uit de 17e en 18e eeuw omvat 35 beelden uit de verzameling van de Antwerpse kunstenaar en -handelaar Charles van Herck (1884–1955). Deze liefhebber wist met een scherp oog een aanzienlijke verzameling met meesters als Artus Quellinus, Hiëronymus Duquesnoy en Michael Rysbrack op te bouwen. Veel van de terracotta's waren niet bedoeld als kunstwerk op zich, maar waren voorbereidingen op grotere sculpturen in marmer, hout of brons. De tentoongestelde selectie omvatte vooral uitgewerkte voorstudies of *modelli*. Uit het atelier van Walter Pompe werd daarnaast een aantal zelfstandige en voltooidde sculpturen in terracotta tentoongesteld.

Charles van Herck stierf in 1955 en liet zijn verzameling aan zijn kinderen na. Deze stonden de collectie op hun beurt aan de Koning Boudewijnstichting af. Zo werd voorkomen dat dit Antwerpse erfgoed versnipperd raakte of naar het buitenland zou verdwijnen. Het overgrote deel van de terracotta's werd vervolgens in bewaring gegeven aan het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen, dat de collectie op zijn beurt tot medio 2015 genereus uitleent aan het Bonnefantenmuseum. Wij hebben de selectie in deze periode geïntegreerd in de vaste opstelling oude kunst.

Collectie Neutelings

De Collectie Neutelings bestrijkt de West-Europese (klein)sculptuur van de hoge en late middeleeuwen en omvat ongeveer 120 werken. De collectie werd als particulier legaat in 1995 gedeeltelijk in bruikleen gegeven aan het Bonnefantenmuseum en in 2007 in zijn geheel – behoudens twee stukken – ondergebracht in een Vereniging Zonder Winstoogmerk. Via deze vereniging werd de collectie, die zich naar materiaal, regio en periode laat onderverdelen in zes deelgebieden, in langdurige bruikleen gegeven aan het museum.

De Brabantse verzamelaar Willem Neutelings (1916-1986) begon in de jaren 60 van de vorige eeuw met het verwerven van middeleeuwse religieuze kunstvoorwerpen. Zijn beslissingen werden genomen op esthetische en kwalitatieve gronden, en waren vaak religieus gemotiveerd. Met het overlijden van Willem Neutelings op relatief jonge leeftijd was de verzameling per definitie afgesloten. Zijn weduwe en kinderen besloten de verzameling als geheel te respecteren en onderkennen naast de esthetische ook het internationaal kunsthistorische belang ervan. Een wetenschappelijke publicatie is dan ook een zeer gewenste volgende stap.

In 2014 werd de aanvraag aan het Conservatoren Stipendium van het Prins Bernard Cultuurfonds gehonoreerd. Dit besluit stelde de conservator oude kunst in staat om gedurende een half jaar de verzameling te onderzoeken en een publicatie hierover voor te bereiden. Tegelijkertijd kon gedurende een half jaar een junior conservator worden aangesteld.

Bonnefanten Buitenshuis

Bonnefanten Hedge House Foundation, Wijlre

Bonnefanten Hedge House is een duurzaam samenwerkingsverband tussen de Bonnefanten Hedge House Foundation en het Bonnefantenmuseum. Het Bonnefantenmuseum is artistiek verantwoordelijk voor de programmering van de tentoonstellingen in de bijzondere buitenlocatie van het Bonnefanten Hedge House in Wijlre.

Het landgoed van het echtpaar Jo en Marlies Eyck is met recht een *Gesamtkunstwerk* te noemen: het kasteel, de tuinen en het door Wiel Arets ontworpen (paviljoen) Hedge House vormen één geheel. Vanuit een specifieke levensfilosofie heeft het echtpaar de afgelopen jaren kunst verbonden met de prachtige natuur rond het kasteel in Wijlre. In 2012 droegen zij de hedendaagse kunstcollectie, met steun van de Provincie Limburg, over aan het Bonnefantenmuseum. Gelijktijdig werd de Bonnefanten Hedge House Foundation opgericht. Deze is verantwoordelijk voor het beheer, de openstelling en de exploitatie van het *Gesamtkunstwerk* Kasteel Wijlre.

Ad Dekkers (1938–1974)

16.03.2014 – 29.06.2014

Conservator: Zsa-Zsa Eyck

Deze tentoonstelling markeerde de grote betrokkenheid van het echtpaar Jo en Marlies Eyck met de kunstenaar Ad Dekkers (1938–1974), wiens werken het hart van hun collectie werden. In 2014, 40 jaar na het overlijden van Ad Dekkers, was het een voorrecht zijn werk in het Bonnefanten Hedge House te tonen.

Ad Dekkers bouwde in een relatief korte periode, van halverwege de jaren 60 tot en met 1974, een belangwekkend en invloedrijk oeuvre op van reliëfs, sculpturen en tekeningen. Hierin werden de beeldmiddelen (kleur, vorm, lijn) tot hun essentie teruggebracht en volgens bepaalde wetmatigheden of logica voor een werk ingezet. De functie en de mogelijkheden van de lijn hebben in heel het oeuvre van Dekkers een centrale rol gespeeld. Aanvankelijk in de serie houtgrafieken met zaagsneden of freeslijnen, later ook in de gelamineerde tekeningen. Inzichtelijk maken hoe een lijn of een vorm ontstaat, was het beeldend probleem waar Dekkers telkens op terugkwam: op zoek naar de essentie, de essentie van de werkelijkheid, van het leven.

Ad Dekkers behoorde tot een groep kunstenaars die, onder meer als reactie op de kunst van CoBrA, opnieuw wilden reflecteren op problemen van vorm, licht, proportie, materiaal. Zij hebben daarmee een belangrijke impuls gegeven aan de geometrisch abstracte kunst van hun tijd. Jo en Marlies Eyck bouwden in de loop der jaren de grootste particuliere verzameling van Ad Dekkers op. Al in 1967 toonde verfindustrie Jac Eyck in Heerlen zijn reliëfs en gaf hierbij een boekje

uit met blinddrukken. *Zeshoek en ruit in overgang* (1967) uit deze tentoonstelling werd hun eerste aankoop en was tevens het begin van wat later een collectie zou worden. Deze is sinds 2012 in het bezit is van het Bonnefantenmuseum.



Waar in Nederland vind je een museale ruimte die tevens dienst doet als orchideeënkas, orangerie en kippenhok? In het Bonnefanten Hedge House maken natuur en cultuur een liefdevolle *pas de deux* en scharrelen de kippen tevreden rond.

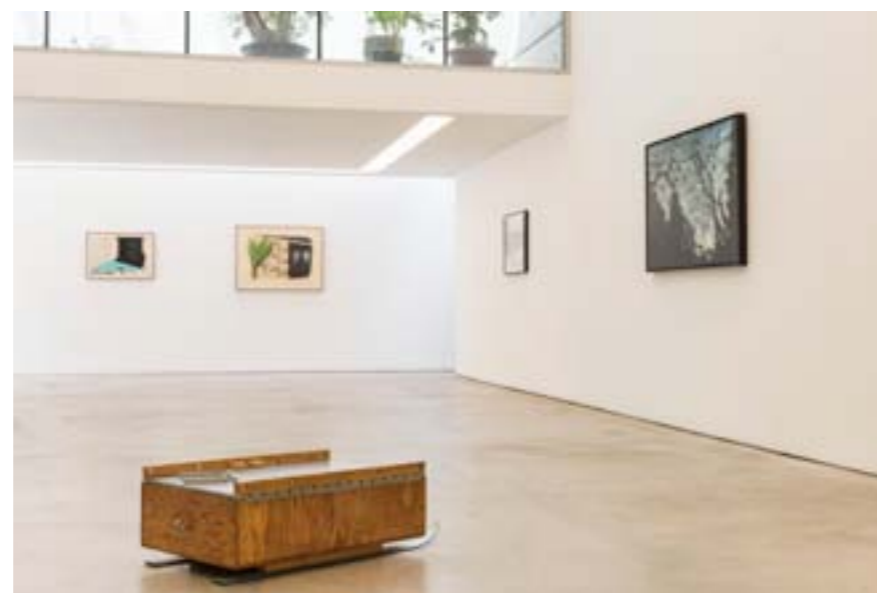
The Mystic Gardener

11.09.2014 – 02.11.2014

Conservator: Paula van den Bosch in samenwerking met Maurice van Valen

De kunstenaars die deelnamen aan de tentoonstelling *The Mystic Gardener* hebben allen een vergelijkbare intuïtieve werkwijze en een algemene hang naar motieven uit de natuur. Zij zijn doordrongen van de wereld maar verkennen de kunst en hun eigen werk in dialoog met de natuur. Hierbij is het niet de illusie van de 'ongerepte natuur' wat deze kunstenaars bezighoudt; het is juist de 'gerepte natuur' die ze verkennen en ontginnen. Het onderscheid tussen cultuur en natuur lijkt in hun werk opgeschort.

The Mystic Gardener toonde werken van: Michael Dean, Peter Doig, Irene Kopelman, William Leavitt, Richard Long, Antonietta Peeters, Yutaka Sone, Agnieszka Polska, Arie Visser en Herman de Vries. De kunstwerken waren onder meer afkomstig uit particuliere collecties.



Het Bonnefanten Pinkpop-up Museum, Landgraaf

07.06.2014 – 09.06.2014

Conservator: Stijn Huijts

Bezoekers van Pinkpop 2014 konden gratis het 'Bonnefanten Pinkpop-up Museum' bezoeken in de 'Kalm aan laan' op het festivalterrein. Het Bonnefanten wil met het Pinkpop-up Museum op innovatieve wijze beeldende kunst tonen in een niet-alledaagse setting en zo een nieuw publiek bereiken voor de kunst waar het museum zich op richt.

Op Pinkpop 2014 presenteerden we in een expositiepaviljoen van 100 vierkante meter een solotentoonstelling van Lara Schnitger. De Nederlands/Amerikaanse kunstenaar creëerde een *site specific* totaal kunstwerk, waarbij ze het paviljoen transformeerde tot een 'zachte, textiele totaalomgeving met scherpe randjes'. Hier konden bezoekers even ontsnappen aan de hectiek van het festival en zich laten verrassen en inspireren door beeldende kunst.

Lara Schnitger houdt zich in haar werk bezig met cross-overs tussen academische kunsttradities en urban praktijken rondom muziek, mode en performance. In het verleden was ze betrokken bij interdisciplinaire performances van de groep *My Barbarian* uit Californië. Inmiddels heeft ze haar eigen modelabel *Sister of Arp*. In de Museum Shop van het Bonnefanten werden kledingstukken en shawls van dit label verkocht. Voor bassist Flea van de Red Hot Chili Peppers ontwierp ze een outfit die hij droeg tijdens de laatste wereldtournee van de band.

'Ik ben blij dat beeldende kunst terug is op Pinkpop. Het Bonnefanten Pinkpop-up Museum is een waardevolle aanvulling die bijdraagt aan de diversiteit van het festival.'

Jan Smeets, directeur Pinkpop



Het Bonnefantenmuseum heeft in 2014 intensief met én aan de museale verzameling gewerkt. De vaste collectie is, naast tijdelijke bruiklenen, steeds meer deel gaan uitmaken van de programmering. Vooral in de tentoonstellingenreeks *Beating around the bush #1-4* zijn talloze objecten opnieuw voor het voetlicht gebracht en in verrassende combinaties en samenstellingen aan het publiek getoond.

DE COLLECTIE

Met terugwerkende kracht is in het afgelopen jaar gewerkt aan dossiervorming (o.a. installatie-instructies), digitalisering en het in goede staat brengen van de objecten. Dit gebeurde, net als in voorgaande jaren, in samenwerking met de Stichting Restauratie Atelier Limburg. Ook zijn we gestart met de voorbereiding van enkele belangrijke projecten die in 2015 hun beslag vinden. Zoals de (permanente) zaalopstelling van de Collectie Neutelings, de productie van een publicatie bij de tentoonstelling over de prentencollectie *Opera Grafica* van Aldo Rossi, de tentoonstelling over de stillevenschilder Henri de Fromantieu en de tentoonstelling *CERAMIX – Keramiek in de 20e en 21e eeuw*.

Aantrekkelijk voor studenten

Enkele objecten uit de museale verzameling van het Bonnefanten werden in 2014 als casestudy onder de loep genomen door studenten van de Universiteit Maastricht, Theory and Practice of Contemporary Art Conservation. In de zomer waren studenten – restauratoren in opleiding aan de Universiteit van Amsterdam, Conservering en Restauratie van Cultureel Erfgoed – bij ons te gast. Zij werkten aan een uitgebreid conditierapport en beeldverslag van de zaalvullende installatie *Eigentum Himmelreich* van Imi Knoebel. Deze installatie heeft het Bonnefanten kort daarna verlaten als tijdelijke bruikleen voor de tentoonstelling *Imi Knoebel: resultaten. Werke 1966–2014* ter gelegenheid van de 75e verjaardag van de kunstenaar in het Kunstmuseum Wolfsburg.

Op 14 november namen we in samenwerking met enkele honours-studenten van de Universiteit Maastricht onder leiding van Prof. dr. Renée van de Vall deel aan het symposium *Serra on the move – Vier Nederlandse musea (ver)plaatsen beelden van Richard Serra*. Dit symposium werd georganiseerd door de Stichting Behoud Moderne Kunst in Museum Boijmans van Beuningen. Samen met een studente van de Reinwardt Academie in Amsterdam is tenslotte gewerkt aan een gedetailleerd depot-reorganisatieplan. De groeiende collectie van het Bonnefanten vraagt in toenemende mate om efficiënt gebruik van opslagruimte en aanpassingen, die zorgvuldig behoud en beheer van de objecten op de lange termijn garanderen.

Langdurige bruiklenen voor de vaste opstelling

In 2014 konden we de collectie oude kunst uitbreiden met een genereuze langdurige bruikleen van negen middeleeuwse sculpturen uit de collectie van het Suermondt-Ludwig museum in Aken. Deze bruikleen geeft de verzameling houtsculptuur een belangrijke kwalitatieve impuls en komt tegemoet aan de wens van het museum om de oud-Duitse schilder- en beeldhouwkunst een prominentere plaats in de opstelling te verschaffen. Daarnaast gaf de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) het Bonnefantenmuseum drie schilderijen van Melchior de Hondecoeter (2) en Pieter Isaacs in bruikleen ter versterking van de sectie 17e-eeuwse Nederlandse schilderkunst.

Uitgaande bruiklenen

Naast de installatie *Eigentum Himmelreich* van Imi Knoebel hebben meer bruiklenen het museum in 2014 tijdelijk verlaten voor tentoonstellingen elders. De video-installatie *So genannte Wellen und andere Phänomene des Geistes* van Pawel Althamer en Artur Zmijewski reisde naar Istanbul en Australië. Aquarellen van René Daniels waren in Poznan te zien. *Vampire (1)* van Monika Baer was te zien in Chicago en Williamstown. Tekeningen van Jan Dibbets werden uitgeleend aan Situation Kunst in Bochum en de installatie *l'Entrée de l'Exposition* van Marcel Broodthaers ging naar het s.m.a.k. in Gent. Uit de collectie oude kunst werden onder meer werken van Pieter Coecke van Aelst en Christoffel Puytlinck uitgeleend aan musea in eigen land. En een sculptuur van Jan van Steffeswert was tijdelijk te zien in het Minderbroederklooster te Maaseik.

Van de nieuwe aanwinsten/aankopen, schenkingen en langdurige bruiklenen werden in 2014 aankoopdossiers aangelegd. Daarnaast had het verder (online) toegankelijk maken van de collectie prioriteit. Zo werden de laatste voorbereidingen getroffen voor de lancering van een aantal highlights uit de museale verzameling via het Google Art Project met ingang van 2015. Een goede start!

Nieuwe aankopen

Inv.nr. 5882
Navid Nuur
My peim, pre-interimodule Map II, 2002–2010
Offset op papier, 38,5 × 61,5 cm
Galerie Martin van Zomeren, Amsterdam
Galeria Plan B Cluj, Berlijn
Galerie Max Hetzler, Berlijn

Inv.nr. 5885
Navid Nuur
'Untitled' (Distant relations between lovers could fail by the lack of your true focus), 1986–2013
Dvd, papier
Navid Nuur, Den Haag

Inv.nr. 5886 a-i
Navid Nuur
Where you end and I begin, 2008–2013
Potlood op papier
Navid Nuur, Den Haag

Inv.nr. 5887
Navid Nuur
'Untitled' Whatever, 2006–2013
Doek, inkt, ballonresten, 300 × 220 cm
Navid Nuur, Den Haag

Inv.nr. 5883
Navid Nuur
Mindmap, 2013
Neon, 140 × 162 × 6 cm
Galerie Martin van Zomeren, Amsterdam
Galeria Plan B Cluj, Berlijn
Galerie Max Hetzler, Berlijn

Inv.nr. 5884
Navid Nuur en Adrian Ghénie
The Possibilities of Purple, 2013
Olieverf en acrylverf op doek, video, projector, versterker, microfoon, 100 × 70 cm
Galeria Plan B Cluj, Berlijn

Inv.nr. 5888
Bob Eikelboom
Untitled (chameleon flipflop cayaan+purple dream), 2013
Canvas, acryl, epoxy, autolak, 185 × 185 × 38 cm
Bob Eikelboom, Rijswijk

Inv.nr. 5897
Mark Manders
Mindstudy, 2010–2011
Hout, epoxy, keramiek, doek, ijzer, 170 × 240 × 500 cm
Zeno X Gallery, Antwerpen
Met steun van het Mondriaan Fonds en Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Titus Fonds)

Inv.nr. 5898
Mark Manders
Mindstudy, 1992–2011
Hout, brons, ijzer, 355 × 850 × 40 cm
Zeno X Gallery, Antwerpen
Met steun van het Mondriaan Fonds

Inv.nr. 5899 t/m 5918
Hans Lemmen
Zonder titel, 2010–2013 (20x)
Inkt en caseïneverf op papier, 23,5 × 31 cm;
31 × 23,5 cm
Hans Lemmen, Maastricht

Inv.nr. 5931
Katja Mater
Parallel Planes 03, Acrylic painting and three versions of multiple moments during the making of the acrylic painting, 2011
Acrylverf en c-print op papier, 38,8 × 29,5 cm;
29,8 × 39,9 cm
Galerie Martin van Zomeren, Amsterdam

Inv.nr. 5932
Johan Creten
Gulde Snede 11 La Source, 2011–2013
Geglazuurd keramiek, 44 × 36 × 12 cm
Arekipa bvba, Mechelen

Inv.nr. 5933
Johan Creten
Gulde Snede 10 La Source, 2011–2013
Geglazuurd keramiek, 37 × 24 × 16 cm
Arekipa bvba, Mechelen

Inv.nr. 5936
Ien Lucas
01.01.2014 serie 'What's behind', 2014
Acrylverf op doek, 240 × 180 × 2,7 cm
Ien Lucas, Echt

Inv.nr. 5938
Aldo Rossi
The house of the student Chieti, 1976
Litho op papier, 50 × 36 cm
Antonia Jannone, Milaan

Inv.nr. 5939
Rebecca Morris
Untitled (#232-12), 2012
Mixed media en aquarel op papier,
68 × 54 × 3,5 cm
Galerie Barbara Weiss, Berlijn

Inv.nr. 5940
Rebecca Morris
Untitled (#148-12), 2012
Mixed media en aquarel op papier, 48 × 38 × 3,5 cm

Inv.nr. 5941
Rebecca Morris
Untitled (#215-12), 2012
Mixed media en aquarel op papier, 53,3 × 43,3 × 3,5 cm
Galerie Barbara Weiss, Berlijn

Inv.nr. 5942
Rebecca Morris
Untitled (#112-12), 2012
Mixed media en aquarel op papier, 68 × 54 × 3,5 cm
Galerie Barbara Weiss, Berlijn

Inv.nr. 5943
Rebecca Morris
Untitled (#181-12), 2012
Mixed media en aquarel op papier, 53,3 × 43,3 × 3,5 cm
Galerie Barbara Weiss, Berlijn

Inv.nr. 5949
Michael Dean
LLL (Working Titel) Analogue Series (muscle), 2013
Beton, 100 × 154 × 40 cm
Supportico Lopez, Berlijn

Inv.nr. 5950
Michael Dean
Nothing in claire in her black clothes (Working title), 2006–2014
c- print, 100 × 70 × 3 cm
Supportico Lopez, Berlijn

Inv.nr. 5951
Bob Eikelboom
Medusa, 2014
staal, lak, magneten, 200 × 150 cm
Boetzelaer/Nispen, Amsterdam

Inv.nr. 5952
Rodrigo Hernández
What is the moon?, 2014
Installatie, zaalvullend
Rodrigo Hernández, Basel

Inv.nr. 5953
Grayson Perry
The Walthamstow Tapestry, 2009
Katoen, wol, trevira cs, polyester, 140 × 700 cm
Victoria Miro Gallery, Londen
Met steun van de BankGiroLoterij

Inv.nr. 5954
Grayson Perry
A Map of Days, 2013
Ets op papier, 111,5 × 151,5 cm
Victoria Miro Gallery, Londen

Inv.nr. 5955 a-d
Rory Pilgrim
Zonder titel, 2013–2014 (4x)
Potlood en aquarel op papier, 80 × 60 cm
Galerie Paul Andriessse, Amsterdam

Inv.nr. 5956
Duan Jianyu
European still collection No.2, 2013
Olieverf op doek, 180 × 250 cm
Vitamin Creative Space, Guangzhou

Schenkingen

Inv.nr. 5881
Navid Nuur
'Untitled' (HOCUS FOCUS), 2010–2012
Afgekrabde spiegels, 180 × 125 × 40 cm
Vereniging Vrienden van het Bonnefantenmuseum, Maastricht

Inv.nr. 5895
Katja Mater
3 times 12 meters
Film
Marres, Maastricht

Inv.nr. 5895
Elsa Stansfield en Madelon Hooykaas
See through lines, 1978
U-matic tape, open-reel tape, hout, ektachrome, foto
Stichting Stansfield/Hooykaas, Amsterdam

Inv.nr. 5896
Piet Killaars
Golfslag, 1989
Marmer, 110 × 540 × 140 cm
ASR, Rotterdam

Inv.nr. 5944
Gilbert de Bontridder
Chaine des Aravis, 1991–1992
Beschilderd hout en karton, 200 × 300 cm
Magda de Bontridder-Michiels, Maastricht

Inv.nr. 5945
Gilbert de Bontridder
Stippen en Vegen, 1975
Beschilderd doek, 150 × 100 cm
Magda de Bontridder-Michiels, Maastricht

Inv.nr. 5946
Gilbert de Bontridder
Beschilderd houtreliëf, 1969
Beschilderd hout, 83 × 74 cm
Magda de Bontridder-Michiels, Maastricht

Inv.nr. 5934
Shinkichi Tajiri
My secret garden no. 1, 1975
Offset op papier, 76 × 56 cm
J.E. Niemarkt, Heerlen

Inv.nr. 5935
Shinkichi Tajiri
My secret garden no. 2, 1975
Offset op papier, 76 × 56 cm
J.E. Niemarkt, Heerlen

Inv.nr. 4090-a
Aldo Rossi
Continuità urbana per sezioni verticali (anche Città verticale), 1986
Offset op papier, 40,9 × 26,5 cm
Umberto Barbieri, Abcoude

Langdurige bruiklenen

Inv.nr. 5937
Jörg Immendorff
Cafe de flore, 1991
Acrylverf op doek, 155,2 × 195,2 cm
Ger Eenens, Horn

Inv.nr. 5947
Marien Schouten
Zonder titel, 1988
Zeefdruk op papier, 120 × 100 cm
LGOG, Maastricht

Uitgaande bruiklenen – Hedendaagse Kunst

STOP MAKING SENSE. NEDERLANDSE
SCHILDERKUNST UIT DE JAREN '80
DORDRECHTS MUSEUM, DORDRECHT
12-10-2013 t/m 19-01-2014

Inv.nr. 3542
Fons Haagmans
Groot Cijferschilderij 1, 1987
Latexverf en acrylverf op doek,
240 × 240 × 2,5 cm

FOCUS MONIKA BAER
THE ART INSTITUTE OF CHICAGO, CHICAGO
24-10-2013 t/m 09-02-2014

Inv.nr. 5539
Monika Baer
Vampire (1), 2007
Olieverf op doek, 280 × 250 × 6 cm

FOCUS MONIKA BAER
THE WILLIAMS COLLEGE MUSEUM OF ART,
WILLIAMSTOWN
22-02-2014 t/m 18-05-2014

Inv.nr. 5539
Monika Baer
Vampire (1), 2007
Olieverf op doek, 280 × 250 × 6 cm

ONTMOETING VAN KRUISWEGEN
PATERS REDEMPTORISTEN, WITTEM
29-03-2014 t/m 21-04-2014

Inv.nr. 1032
Aad de Haas
Bezoek (dubbelportret), 1954
Olieverf op doek, 166 × 136 × 6 cm

BROKEN LANDSCAPES
SITUATION KUNST, BOCHUM
06-09-2014 t/m 11-01-2015

Inv.nr. 1005076-07
Jan Dibbets
Zonder titel, 1967
Pen, potlood en fotografie op papier,
62,7 × 44,9 × 3,5 cm

Inv.nr. 5312
Jan Dibbets
Land/Horizon 45 graden, 1973

IMI KNOEBEL: ERGEBNISOFFEN.
WERKE 1966–2014
KUNSTMUSEUM WOLFSBURG
26-10-2014 t/m 15-02-2015

Inv.nr. 3935
Imi Knoebel
Eigentum Himmelreich, 1983
Installatie, zaalvullend

RAINBOW IN THE DARK
SALT GALATA, ISTANBUL
14-11-2014 t/m 17-01-2015

Inv.nr. 5449
Pawel Althamer en Artur Zmijewski
*So genannte Wellen und andere
Phänomene des Geistes*, 2003-2004
dvd

COLLECTIEONDERZOEK III
S.M.A.K., GENT
13-09-2014 t/m 30-04-2015

Inv.nr. 3512
Marcel Broodthaers
L'Entrée de l'Exposition, 1974
Installatie, zaalvullend

PICTURE DEFICIENCY
ART STATIONS FOUNDATION, POZNAN
01-11-2014 t/m 15-03-2015

Inv.nr. 3348-b
René Daniëls
Een warme dag in de vuurtoren, 1985
Aquarel op papier, 20 × 30 cm

Inv.nr. 3947
René Daniëls
*De tijdgeest van de westerse kunst
op de documenta*, 1982
Aquarel op papier, 30 × 41,5 cm

Inv.nr. 3954
René Daniëls
De swingende decoratie, 1983
Potlood, inkt en aquarel op papier,
33 × 24 cm

Inv.nr. 4069
René Daniëls
De sterren, 1980
Aquarel op papier, 30 × 20 cm

PRESENTATIE HAL RABOBANK,
SITTARD-GELEEN
25-06-2014 t/m 31-12-2014

Inv.nr. 4066
Sol LeWitt
Complex Forms no. 8
Acrylverf op hout,
304,8 × 690,8 × 182,8 cm

Uitgaande bruiklenen 2014 – Oude Kunst

GROTE VERHALEN VOOR GEWONE MENSEN
MUSEUM CATHARIJNECONVENT, UTRECHT
08-02-2014 t/m 10-08-2014

Inv.nr. 4037
Meester van de verloren zoon
Herbergscène met de verloren zoon
Olieverf op paneel, 76 × 101,5 × 4,5 cm

Inv.nr. 677
Werkplaats Pieter Brueghel de Jonge
Volkstelling te Bethlehem
Olieverf op paneel, 143 × 194 × 10 cm

WILLEM II KUNSTKONING
DORDRECHTS MUSEUM, DORDRECHT
05-03-2014 t/m 15-06-2014

Inv.nr. 1246
Pieter Coecke van Aelst
Intocht in Jeruzalem
Olieverf op paneel, 119 × 81,7 × 6,5 cm

UITGELICHT: CHRISTOFFEL PUYTLINCK
MUSEUM BREDIUS, DEN HAAG
01-04-2014 t/m 20-08-2014

Inv.nr. 672
Christoffel Puytlinck
Kat en pluimvee
Olieverf op paneel, 57 × 73,4 × 5 cm

Inv.nr. 3024
Christoffel Puytlinck
Studieblad met dieren
Crayon op papier, 63 × 45,5 × 3,4 cm

MINDERBROEDERKLOOSTER, MAASEIK
LIVINIA VAN EYCK, EEN VERBORGEN LEVEN
07-09-2014 t/m 22-02-2015

Inv.nr. 2000518
Jan van Steffeswert
H. Bisschop
Eikenhout, h. 113 cm



De kinderen kwamen op plekken waar gewone bezoekers nooit komen en kregen antwoord op ongewone vragen. Natuurlijk was alles doorspekt met veel kunst!

Het museum als leerplein, en ja, soms ook als speelplaats!



CULTUUREducATIE

Ook in 2014 stond cultuureducatie hoog op de agenda van het Bonnefantenmuseum. We willen zo veel mogelijk jonge bezoekers kennis laten maken met zowel oude als hedendaagse kunst. Hiervoor hebben we op maat gemaakte educatieve projecten ontwikkeld, die in 2014 door veel scholieren zijn bezocht. In dit hoofdstuk ziet u een overzicht inclusief een korte omschrijving van deze projecten.

Programma voor het basisonderwijs / Tussen Kunst en Kids

- Op Museumvisite (groep 1 en 2) – een muzikaal onderonsje met kunstwerken;
- Ik en het museum (groep 1 en 2) – een eerste verkenning van het museum;
- De Kunstwerkenfluisteraar (groep 3, 4, en 5) – een theatrale rondleiding door het museum;
- Wat je kun(s)t ben je zelf! (groep 3 en 4) – een kunstquiz met een persoonlijk tintje;
- Ademloos Ontdekken (groep 5, 6, 7 en 8) – een programma vol actie;
- Klopjacht! (groep 7 en 8) – een theatrale speurtocht met opdrachten.

Onderwijs

Bezoek jongeren < dan 25 jaar	2013	2014		2013	2014
Jongeren < 13 jaar	3.707	3.882	Basisonderwijs groepen	71	69
Jongeren 13-18 jaar	6.956	5.684	VGO groepen	143	174
Studenten > 18 jaar	4.945	3.895			
M2LIVE	3.000	—			
Totaal	18.608	13.461		214	243

Programma voor het voortgezet onderwijs

- Interactieve rondleidingen;
- Architectuurprogramma – ‘Rossi van binnen naar buiten’;
- Museum aan het werk (VMBO) – Een kijkje achter de schermen van een kunstmuseum;
- Blik op Bonnefanten (HAVO/VWO);
- Preview bij nieuwe tentoonstelling.

PROGRAMMA VRIJE TIJD

Programma voor het hoger onderwijs

- De Bonnefanten Jaarpas voor alle studenten in 2014 in Maastricht – i.s.m. het Studenten Service Centre en Studium Generale van de Universiteit Maastricht. Tevens konden de studenten deelnemen aan de Engelstalige collegereeks die in samenwerking met Studium Generale werd georganiseerd.
- Het Bonnefantenmuseum werkte in 2014 nauw samen met de diverse instituten voor hoger onderwijs in Maastricht. Met drie kunstfaculteiten van Zuyd Hogeschool – de Academie voor Beeldende Kunsten Maastricht, de Academie voor Bouwkunst Maastricht en de Toneelacademie Maastricht – werden convenanten afgesloten. Studenten van deze faculteiten konden met een geldige collegekaart het museum gedurende het studiejaar gratis bezoeken. Echter niet alleen stimulering van museumbezoek stond de convenantpartners ten doel, ook werd gezocht naar verdergaande samenwerking.

Behalve voor scholen organiseerde de afdeling Educatie ook leerzame en leuke uitjes in het Bonnefanten voor alle leeftijden.

Kinderfeestjes & workshops voor kinderen, ouders en opa's en oma's

- Uit je dak – informatie en workshops gericht op architectuur;
- Dubbel en dwars – informatie en workshops gericht op oude kunst;
- Juwelen aan de Maas – informatie en workshops gericht op moderne kunst;
- Beklim de Bonnefantenraket;
- Street Artist for a day! – i.s.m. de Californische kunstenaar Rebecca Morris;
- Zelf-maak-Avontuur! – i.s.m. de Russische kunstenaar Vladimir Arkhipov.

Programma voor volwassenen

- In 2014 hebben onze museumgidsen in het weekend gratis rondleidingen gegeven: op zaterdag over de collectie en op zondag over de tentoonstellingen.
- Elke woensdag organiseerden we *Bonnefanten ontvangt!* Medewerkers van het Bonnefantenmuseum gaven hierbij een persoonlijke rondleiding waarin zij vertelden over hun ervaringen en de werkzaamheden die komen kijken bij het organiseren van tentoonstellingen en het onderhouden van een kunstcollectie.
- Het Bonnefantenmuseum organiseerde regelmatig lezingen en/of interviews over actuele tentoonstellingen en collectiepresentaties.
- In samenwerking met Studium Generale van de Universiteit Maastricht organiseerden we de cursus *Weltsichten – Landscape in Art*.

- Op vrijdag 5 september hield Michael Dean een performance in het museum. Deze performance werd georganiseerd in samenwerking met Van Eyck.
- Drs. Chantal Maljers-van Erven Dorens verzorgde een inleiding in de hedendaagse Braziliaanse kunst.
- We organiseerden *Braziliaanse ontmoetingen* door drs. Jorn Konijn; een lezing over de invloed die de politieke, sociale en culturele geschiedenis van Brazilië heeft gehad op hedendaagse kunst en cultuur.
- Stijn Huijts gaf een *Directors talk* over een jaar *Beating around the bush*.
- Rond Kerst organiseerden we negen sfeervolle kerstvertellingen rond oude kunst.



De museumstoep werd in de zomer regelmatig omgetoverd tot een echt kunstwerk! De kinderen lieten zich inspireren door de beroemde Californische kunstenaar Rebecca Morris. Welke gevoelens roepen kleuren op? Is de Maastrichtse lichtinval anders dan bijvoorbeeld die in Los Angeles, waar Rebecca Morris woont en werkt? Ze leerden net als de kunstenaar te werken met knotsgekke patronen, vormen en kleuren.



Kunst is méér dan kijken

In 2014 organiseerde de afdeling Publieksbegeleiding diverse events in het museum, zoals openingen, de Bonnefanten Afterparty, het Museumweekend, portfolio party's, dans- en toneelvoorstellingen. Als gevolg van de verbouwing waren dit er minder dan in 2013. En vanwege het afgesloten hoofdtrappenhuis moest er bij de events die wel plaatsvonden met name op logistiek terrein geïmproviseerd worden.

'Tijdens de hele Museumweek hebben we ongeveer 100 diploma's aan kinderen uitgereikt. Ruim 1.500 bezoekers voelden zich welkom in het museum. De rondleidingen vielen in de smaak, met name die van de art mediator waarbij op een geheel vernieuwende manier in groepsverband naar een kunstwerk werd gekeken. Ook de rondleiding van de hoofduitvoerder die bezoekers meenam naar de nieuwe machineruimtes en klimaatbeheersing was zeer populair.'



Bonnefanten Afterparty

In 2014 werden ruim 400 relaties van het Bonnefanten getraakteerd op een verrassende avond. In een omgetoverd auditorium werden kunstzinnige en feestelijke hapjes geserveerd, waarna een 'museum piccolo' de gasten op een ludieke manier met de goederenlift naar de 1e en 2e verdieping bracht. Hier stonden in de museumzalen *pop up-guides* klaar om tekst en uitleg te geven. In een speciaal daarvoor ingerichte ruimte werd vervolgens het Mecenaat aan de Maas gelanceerd. De Mo'Jones big band zorgde voor een spetterend optreden waarop tot in de late uurtjes is gedanst.

Museumweek(end)

Op 4 en 5 april 2014 openden we onze deuren voor de bezoekers van het museumweekend waaronder vele *first time visitors* en jongeren. Het Museumweekend is het grootste culturele evenement van Nederland waar jaarlijks 800.000 tot 1 miljoen bezoekers op af komen. Nieuw dit jaar was de introductie van de Museumweek – wij programmeerden in deze week op woensdag een speciale kindermiddag en op vrijdag een programma voor de burens. Tegelijk werden de regels voor deelname aan het nationale programma veranderd. Zo zijn musea niet langer verplicht korting op de entree te geven. Het Bonnefantenmuseum koos doelbewust voor een laagdrempelige insteek en besloot om tijdens het Museumweekend gratis toegang te verlenen. Ook deden we mee aan de oproep vanuit de Museumvereniging om mee te bouwen aan het grootste 'selfiemuseum' van Nederland.

Aan de kindervoensdagmiddag in de Museumweek namen bijna 50 kinderen deel. Zij werden rondgeleid door bewaker Ronald óf door de kunstwerkenfluisteraar, deden daarna mee aan een knutselworkshop en gingen tenslotte allemaal naar huis met een echt museumdiploma. tv Maastricht, de lokale televisiezender, maakte opnames van de middag. Het vrijdagprogramma voor de museumburen was ruim van te voren volgeboekt: circa 80 museumburen gingen 'exclusief' op stap met de zakelijk directeur, het hoofd collectiebeheer, de restaurator, de conservator, de hoofdvoerder van de verbouwing of de art mediator. Deze tractatie viel zeer in de smaak en leverde buitengewoon enthousiaste reacties op. De sfeer was uitstekend en ontspannen: er is geluisterd, gepraat, geknutseld, geklommen en veel gelachen.

Overige events

Andere events die vorig jaar in ons museum of met een bijdrage vanuit het Bonnefanten tot stand kwamen, zijn: de boekpresentatie *A Masterly Hand* op de kunstbeurs TEFAF Maastricht, *Performing Gender* i.s.m. de Nederlandse Dansdagen, het Performance Weekend van Schloss Ringenberg, de boekpresentatie van Joan van Barneveld, het *Very Contemporary Weekend*, de tv-opnames van *Sterren op het Doek* met als hoofdgast Angela Schijf, het drukbezochte *Tussen Kunst en Kitsch*, de BACA-prijsuitreiking en -opening, diverse tentoonstellingsopeningen en previews én de bijzondere toneelvoorstelling *Drag*.

Locatieverhuur

In tegenstelling tot 2013 was het op het gebied van locatieverhuur en zakelijke ontvangsten een slecht jaar. Tot en met augustus 2014 konden als gevolg van de verbouwingwerkzaamheden géén ruimtes worden verhuurd en waren groepsreserveringen nauwelijks mogelijk. In Studio Rossi en in het auditorium werd een akoestisch plafond aangebracht en een geluiddempende schuifwand geplaatst, waardoor de ruimte bij kleinere groepen in tweeën gesplitst kan worden. Dit biedt meer mogelijkheden voor verhuur in de toekomst. Het meubilair zal het komend jaar vervangen worden.

In de laatste vier maanden van het jaar, na de afronding van de meest ingrijpende werkzaamheden, kwamen alle vaste klanten terug en mochten we ook een aantal nieuwe klanten ontvangen. In totaal werden in deze periode 90 rondleidingen geboekt en één exclusieve avondopenstelling georganiseerd ter gelegenheid van de opening van het Academiejaar van Zuyd Hogeschool.



In 2014 heeft het Bonnefanten 21 Nederlandse persberichten, tien Engelse persberichten, drie Duitse persberichten en twee Franse persberichten verzonden. De volgende onderwerpen kwamen in deze berichten aan de orde: tentoonstellingen, evenementen, de BACA-prijzuitreiking en de educatieve activiteiten. Alle tentoonstellingen konden rekenen op (online) recensies. Voor de uitreiking van de BACA 2014 werd met regionaal cultureel magazine Zuiderlucht bovendien een special ontwikkeld met journalistieke bijdragen over de tentoonstelling *the fifth floor* van BACA-winnares Laura Lima. Deze special werd tevens als bijlage in de NRC gepubliceerd. De totale free publicity vertegenwoordigde in 2014 een waarde van plusminus 625.000 euro.

In het tv-programma *Kunst op de Bonnefooi* bezochten Limburgers – géén van hen was een trouwe museumbezoeker – een tentoonstelling in het Bonnefanten. In de uitzending bespraken de gasten hun vragen en bevindingen met artistiek directeur Stijn Huijts. In 2014 vonden zes uitzendingen van dit programma plaats. Terugzien kan op www.l1.nl/programma/kunstopdebonnefooi.

Online marketing

Online weet het Bonnefanten veel mensen aan zich te binden. In 2014 ontvingen 5.354 mensen de tweewekelijkse digitale nieuwsbrief, telde de Facebookpagina van het museum 4.147 fans (2013: 2.800), had het museum op Twitter 5.020 volgers (in 2013 4.000) en had de Pinterestpagina van het museum 237 volgers. We plaatsten regelmatig berichten op social media over onze tentoonstellingen, de museumcollectie, praktische informatie en verslagen van evenementen en educatieve activiteiten in het museum. Ruim 44.000 unieke bezoekers hebben in 2014 de website van het museum geraadpleegd.

Een nieuwe bezoekersgids

In 2014 hebben we een nieuwe interne bezoekersgids en een externe infolder over het Bonnefanten ontwikkeld. De interne bezoekersgids – een uitklapbare folder – had als doel de bezoeker wegwijs te maken in het museum middels een duidelijke plattegrond, korte informatie over de verschillende tentoonstellingen en praktische informatie. De externe flyer had als doel nieuw publiek te werven. In deze compacte uitklapbare folder stond informatie over de tentoonstellingen en de activiteiten.

De interne bezoekersgids verscheen twee maal met een totale oplage van 35.000 exemplaren. De externe flyer verscheen twee maal met een totale oplage van 15.000 stuks. Deze folder werd verspreid bij culturele instellingen, horecagelegenheden en vvv-bureaus in Zuid Limburg.

Publicaties

ALEX ELSHOCHT – auteurs Stijn Huijts, Paula van den Bosch, Erik Croux, Joannes Késenne; 60 pagina's; design Buro Marcel van der Heyden; ISBN 9789072251695

ISTVAN CSAKANY – naar aanleiding van *Beating around the bush Episode #1*; auteurs Nikolett Eross, Livia Páldi, Hajnalka Somogyi, Stijn Huijts; 33 pagina's; design Buro Marcel van der Heyden; ISBN 9789082134513

CHAIM VAN LUIT – *Third Rail*, auteurs Pietje Tegenbosch, Paula van den Bosch, Stijn Huijts, 48 pagina's, design Buro Marcel van der Heyden, ISBN 9789082134506

REBECCA MORRIS – *Southafternoon*, naar aanleiding van *Beating around the bush Episode #2*; auteurs Meike Behm, Paula van den Bosch, Corrina Peipon; 64 pagina's; design Buro Marcel van der Heyden; ISBN 9783863355630

VLADIMIR ARKHIPOV – *Post Folk Archive/Maastricht*, naar aanleiding van *Beating around the bush Episode #3*; auteurs Vladimir Arkhipov, Paula van den Bosch, Giedre Stulgyte; 125 pagina's; design Janneke Hendriks; ISBN 9789072251701

ED TEMPLETON *Wayward Cognitions*, naar aanleiding van *Beating around the bush Episode #4*; auteur Stijn Huijts; 155 pagina's; design Ed Templeton; ISBN 9780985361129

ALINE THOMASSEN – *Cherchez La Femme*, naar aanleiding van *Beating around the bush Episode #4*; auteur Stijn Huijts; 78 pagina's; design Buro Marcel van der Heyden; ISBN 9789082296501

LAURA LIMA – *the fifth floor*, naar aanleiding van de BACA; auteur Laura Lima / the ghost of Estanislao Jiménez; 249 pagina's; design Peter Willberg, Laura Lima / the ghost of Estanislao Jiménez, Rejane Ferman, Maria Sibolich en Lucia Ladreche; ISBN 9789072251718

Het Bonnefanten is continu geïnteresseerd in (nieuwe) relevante samenwerkingsverbanden die bijdragen aan een positieve beeldvorming van het museum in het algemeen of een activiteit in het bijzonder. Hiervoor participeren we in allerlei lokale, regionale, nationale en internationale samenwerkingsverbanden.

SAMENWERKING

Lokaal was het Bonnefanten vertegenwoordigd in de volgende gremia: Cultureel Overleg Maastricht, Maastricht Convention Bureau en vvv Maastricht. Ook participeerden we in het programma *During TEFAF*. Dit is een initiatief waarmee de vvv Maastricht de TEFAF-bezoekers beter bekend wil maken met hoogwaardige culturele evenementen en tentoonstellingen in de regio. Een van de resultaten van het initiatief is de introductie van de TEFAF-pas waarmee bezoekers ook in 2014 een aantal deelnemende musea in Maastricht konden bezoeken.

In Nederland waren we in 2014 lid van de Museumvereniging en opereerden wij in het Miniconvent met o.a. het Groninger Museum, Frans Hals Museum, Van Abbemuseum, Museum Boijmans van Beuningen, Stedelijk Museum Amsterdam, Centraal Museum Utrecht, Kröller-Müller Museum en het Gemeentemuseum.

Euregionaal participeerden we vorig jaar in een samenwerkingsverband van hedendaagse kunstinstellingen in de Maas-Rijn regio genaamd *Very Contemporary*; met instellingen in België CIAP (Hasselt), Ikob (Eupen), Z33 (Hasselt), in Duitsland Leopold-Hoesch-Museum (Düren), Ludwig Forum Aachen (Aken), Neuer Aachener Kunstverein (Aken) en in Nederland Museum Het Domein (Sittard), Schunck* (Heerlen) en Marres (Maastricht).

Op Europees niveau werkten we samen met de Jeune Création Européenne Biennale. De JCE stimuleert de kunstpraktijk door jong talent een internationaal podium te bieden en artistieke uitwisseling binnen de Europese gemeenschap te bevorderen. Deze doelstelling past goed bij de ambitie van het Bonnefantenmuseum dat zich ook richt op kunstpraktijken in Europa.

Internationaal was het Bonnefantenmuseum actief met de tweejaarlijkse uitreiking van de BACA, de Bonnefanten Award for Contemporary Art. We namen deel aan het Miniconvent – een overleg van directeuren van de grote Nederlandse musea voor moderne kunst, en aan het Museumconvent; een overleg van de zakelijk directeuren van de Nederlandse kunstmusea.

Op uitnodiging van Thomas P. Campbell, directeur en CEO van het Metropolitan Museum of Art in New York, nam artistiek directeur Stijn Huijts van 7 tot en met 18 april 2014 deel aan de eerste editie van het prestigieuze leiderschapsprogramma *Global Museum Leaders Colloquium* (GMLC). Dit colloquium van het Metropolitan Museum of Art in New York richtte zich op het stimuleren en faciliteren van een dialoog over museummanagement en collectiebeleid tussen een groep van 14 museumdirecteuren uit 5 continenten. Deelnemers waren:

- Afghanistan: Mohammed Fahim Rahimi, Chief Curator, National Museum of Afghanistan, Kabul;
- Argentina: Victoria Noorthoorn, Director, Museo de Arte Moderno de Buenos Aires (MAMBA), Buenos Aires;
- Brazil: Renata Vieira da Motta, Director, State Secretariat for Culture, São Paulo
- China: Liang Gong, Director, Nanjing Museum, Nanjing;

- Georgia: David Lordkipanidze, Director General, Georgian National Museum, Tbilisi;
- India: Sabyasachi Mukherjee, Director, Chhatrapati Shivaji Maharaj Vastu Sangrahalaya, Mumbai;
- Japan: Eriko Osaka, Director, Yokohama Museum, Yokohama;
- Mexico: Agustín Arteaga, Director, Museo Nacional de Arte (MUNAL), Mexico City;
- Netherlands: Stijn Huijts, Director, Bonnefantenmuseum, Maastricht;
- Peru: Andrés Alvarez-Calderón, Director, Museo Arqueológico Rafael Larco Herrera (Larco Museum), Lima;
- Poland: Agnieszka Morawińska, Director, National Museum of Poland, Warsaw;
- Singapore: Eugene Tan, Director, National Art Gallery, Singapore;
- South Africa: Steven Sack, Director, Origins Center at the University of Witwatersrand, Johannesburg;
- Thailand: Amara Srisuchat, Acting Director, Office of National Museums, Ministry of Culture, Bangkok.

Meer dan 50 stafleden van alle afdelingen van het Metropolitan Museum namen aan dit colloquium deel. Het intensieve en hoogwaardige programma bood een 360 graden uitwisseling van ideeën en expertise en gaf daarmee tevens aanzetten voor toekomstige samenwerking en uitwisseling.

Randvoorwaarde voor een succesvol sponsorbeleid is de versterking van het bewustzijn binnen het museum dat ondersteuning in alle geledingen een belangrijke rol speelt. Om een uitgebreid netwerk van partners en steunverleners te kunnen onderhouden en vergroten, is daarnaast een goede infrastructuur een vereiste. Het sponsorbeleid van het Bonnefanten staat in die zin nog in de kinderschoenen. Hoewel we met DSM een prachtige ondersteuner als partner hebben, is dat voor de komende jaren niet toereikend. We hebben meer materiële sponsors nodig om naast de tentoonstellingen óók de dagdagelijkse exploitatie op een toereikend peil te kunnen houden. Professionalisering van het relatiebeheer van het museum was daarom een zeer belangrijke factor in 2014.

In opdracht van het ministerie van ocv konden culturele instellingen vorig jaar een trainings- en coachingprogramma volgen met het doel het culturele ondernemerschap te versterken. Dit programma werd tot 90 % gefinancierd door het ministerie. Het Bonnefanten heeft zich aangemeld en we zijn geselecteerd om in dit programma mee te draaien. Het vormde voor ons een mooie en betaalbare kans om onze fondsenwerving naar een hoger niveau te tillen. De training vindt in 2015 plaats.

Fondsen

Op basis van de ervaring van de afgelopen twee jaar kunnen we vaststellen dat de door het Bonnefantenmuseum aangeschreven fondsen de aanvragen met gemiddeld 90 % positief beantwoorden. Dit betreft fondsenwerving gericht op uitbreiding van de collectie en het ondersteunen van specifieke tentoonstellingen. De ingezette lijn zetten we dan ook door.

In 2014 konden we twee werken (*Mind Study 20 – 2011* en *Mind Study 201*) van Mark Manders aankopen dankzij de fantastische bijdragen ad 85.000 euro van de Vereniging Rembrandt/Titus Fonds en 132.800 euro van het Mondriaan Fonds. Van hetzelfde Mondriaan Fonds ontvangt het Bonnefanten jaarlijks een bijdrage voor aankopen van werken op het gebied van beeldende kunst en vormgeving. Daarnaast ondersteunde het Mondriaan Fonds in 2014 de BACA-tentoonstelling *Laura Lima – the fifth floor* met 60.000 euro. De bijdrage van de BankGiroLoterij, waarvan het Bonnefantenmuseum eveneens meerjarig beneficiënt is, werd in 2014 aangewend voor de aankoop van werken van Duan Jianyu en Grayson Perry.

Mecenaat aan de Maas

Op 16 mei 2013 werd het Mecenaat aan de Maas opgericht. Via dit nieuwe initiatief kunnen bedrijven en particulieren zich als moderne mecenas verbinden aan het Bonnefantenmuseum. Ze doen dat in de eerste plaats vanwege hun engagement met de kunsten en ons museum. De bijdragen die zij betalen zijn dan ook in principe *au fonds perdue*. Het mecenaat gaat om het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid en het stimuleren van het gevoel van ownership. Het onderscheidt zich in die zin ook van project sponsoring, die meer een eenmalig karakter heeft en vaak gekoppeld is aan duidelijke marketingdoelen c.q. tegenprestaties. Niettemin kan ook de mecenas rekenen op een mooi pakket aan privileges, dat varieert afhankelijk van de hoogte van de bijdrage. 13 maart 2014 werd de nieuwe stichting van het Mecenaat aan de Maas formeel gepresenteerd, met in het bestuur: drs. W.L.J. Weijnen (voorzitter), mevr. A.M.B.T. Brock, drs. J.D. Dols, mr. J.M.J.H. Achten en drs. J.H.H. Mans.

In 2014 werd een brochure samengesteld waarmee het Bonnefantenmuseum en de Stichting Mecenaat aan de Maas zich aan de buitenwereld presenteerden. Vervolgens werden vanaf medio 2014 actief mecenasen geworven. Aan het einde van 2014 konden we rekenen op de steun van 14 mecenasen. Dat mag een positief begin voor dit nieuwe initiatief genoemd worden. Het streven is om op termijn minimaal 50 mecenasen aan het museum te verbinden en via het initiatief jaarlijks minimaal 50.000 euro te genereren. De werving verloopt via persoonlijke gesprekken.

Vereniging Vrienden van het Bonnefantenmuseum

2014 was voor de Vereniging Vrienden van het Bonnefantenmuseum een jaar van interne veranderingen. Het bestuur veranderde van samenstelling en samen met de directie van het Bonnefantenmuseum is onderzocht welke rol de vrienden kunnen spelen voor de toekomst van het museum.

De vrienden genoten in 2014 van een boeiend jaarprogramma met o.a. een nieuwjaarsbijeenkomst en algemene ledenvergadering. Excursies naar het Noord-Brabants Museum in Den Bosch, Museum M in Leuven, naar Aken in het kader van het *Karlsjahr 2014* en naar Bonn in samenwerking met Zuiderlucht. Een atelierbezoek bij de kunstenaars Keetje Mans en Han van de Wetering. Een bezoek aan het Gouvernement – Appie Drielsma – en de familie Junghaus en diverse kunstlunches en lezingen.

Het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Bonnefantenmuseum kwam in 2014 zes keer bijeen. Drie leden (Ed van Lamoen -voorzitter, Anne Smits en Renee Korff de Gidts) namen in het verslagjaar afscheid. Het bestuur dankte hen hartelijk voor de verdiensten die zij voor de vereniging hebben gehad. Ultimo 2014 telde de vereniging 340 leden (2013 : 350) en bestond het bestuur uit Guido Beckers (voorzitter), Harry Degens (penningmeester), Irene Raedts-Schreuder (secretaris), Matthia Tacken, Hetty Geursen en Frie Hoekstra.

In januari hebben de vrienden het kunstwerk *HOCUS FOCUS* van Navid Nuur aan het Bonnefanten geschonken.



4

Een jaar van grote veranderingen

Eind 2014 werd het nieuwe frontoffice van het Bonnefanten vormgegeven. Deze nieuwe balie bij de entree van het museum bevat de Museum Shop, Kunstuitleen en Ticketverkoop. Het jaar 2015 wordt gezien als een pilotjaar. Per kwartaal wordt gemonitord welke veranderingen goed uitpakken en welke zaken anders georganiseerd zullen moeten worden.

In het tweede kwartaal van 2014 hebben we tijdens het Nationale Museumweekend een groot-scheepse uitverkoop georganiseerd. Deze zorgde gedurende de looptijd van 5 april tot en met 15 juni voor een mooie omzet.

DE MUSEUM SHOP

In 2013 was er al op basis van een ondernemingsplan voor gekozen om een frisse wind door de Museum Shop te laten waaien. In 2014 werd als resultaat hiervan voor de herinrichting van de shop in combinatie met de Museumbalie en Kunstuitleen een nieuw, gestructureerd, efficiënt en klantgericht winkelinterieur ontwikkeld. De definitieve oplevering hiervan is voorzien in 2015.

Geheel in het teken van de gewenste 'verfrissing' is op basis van de uitgevoerde collectieanalyse in 2014 gestart met de sanering van het assortiment. Niet meer gewenste artikelen werden aangemerkt voor de grote verbouwingsuitverkoop of geretourneerd. Verder werden, zoals gebruikelijk, alternatieve producten geanalyseerd en frequent geïntroduceerd. Goede condities bij bestaande leveranciers bleven gehandhaafd; daar waar nodig werden betere afgedwongen. Uiteindelijk heeft de Museum Shop in 2014 minder goederen ingekocht en meer goederen met recht van retour in de collectie opgenomen. Tevens werden er consignatiecollecties met hogere marges opgenomen.

Merchandise

In 2014 heeft de Museum Shop een basis merchandiseplan ontwikkeld en uitgevoerd. De eerste merchandisecollectie, bestaande uit o.a. het 'Pondje Bonnefanten', verkocht vanaf de introductie goed. De tweede merchandisecollectie sloot volledig aan op de BACA-tentoonstelling *Laura Lima – the fifth floor*. Gedurende de looptijd van de tentoonstelling *Bab#2* en *Pinkpop* was Lara Schnitgers exclusieve kledinglijn *Sister Of Arp* te koop in de Museum Shop. En met o.a. de Valentijntip 'Liefde en Kunst', de lente-actie 'Haal de lente in huis' en de Moeder- en Vaderdag cadeau-

tip werd steeds met extra aandacht voor een bijzonder product van Nederlandse bodem ingespeeld op feestdagen en seizoenen. Verder werd in 2014 een start gemaakt met het vernieuwen van de collectie fotokaarten van de kunstcollectie van het Bonnefantenmuseum. De geselecteerde beelden worden in 2015 opgenomen in de Printing-On-Demand-pilot.



De Bonnefanten webshop

In webshop van het Bonnefanten werden in 2014 naast de eigen catalogi ook kinderboeken aangeboden. De webshop wordt als een verlengstuk van de Museum Shop gezien; online winkelen past in de huidige maatschappij en vervult een behoefte van de bezoeker. Helaas kunnen we de webshop, als gevolg van te weinig menskracht, nog niet voldoende actief in de markt zetten.

De Bonnefanten Kunstuitleen wil kunst tegen een betaalbare prijs toegankelijk maken voor een zo groot mogelijk publiek en tegelijk een markt creëren voor kunstenaars. Zij kunnen hun werk via de Kunstuitleen onder de aandacht brengen en zo inkomsten genereren. In 2014 beschikte de Kunstuitleen over een collectie van ruim 5.000 werken, die aan het publiek gepresenteerd werden in het Bonnefantenmuseum en in dependances in Landgraaf, Roermond, Sittard, Venlo en Weert.

Kunstuitleen versie 3.0

In 2014 ging de implementatie van het ondernemingsplan 'Bonnefanten Kunstuitleen 3.0' van start. In dit plan is nader uitgewerkt hoe het Bonnefantenmuseum de kunstuitleen vorm wil geven. Kwalitatief hoge huisvesting en een uniforme uitstraling vormen hierbij de kernpunten. Daarnaast is het ondanks teruglopende subsidies van wezenlijk belang de balans te blijven vinden tussen inhoudelijk en zakelijk beleid. Door structureel te kiezen voor kwaliteit in plaats van kwantiteit blijft de ideële doelstelling van de kunstuitleen gewaarborgd en wordt tevens rekening gehouden met de maatschappelijke vraag en behoefte.

De collectie

De collectie van de Kunstuitleen is in 2014 geactualiseerd. Eventuele niet gangbare werken werden verkocht tegen een gereduceerde prijs. En om de synergie tussen het museum en de kunstuitleen te versterken omvatte de kunstuitleencollectie eveneens werken van kunstenaars wiens werk wordt tentoongesteld in het Bonnefantenmuseum. Zo werden in 2014 enkele silkscreens van Camille Henrot opgenomen in de uitleencollectie.

Verkopen 2014

Regulier: 339 kunstwerken
Verkoopacties: 342 kunstwerken

Aankopen 2014

184 kunstwerken
(waarvan 117 werken van Limburgse kunstenaars)

In 2014 werd het 'Marketing en Communicatieplan Bonnefanten Kunstuitleen' opgesteld. Dit plan had als doel het abonneebestand te vergroten dan wel te stabiliseren en nieuwe instroom te bevorderen. De focus lag hierbij op het promoten en het vergoten van de zichtbaarheid van de Kunstuitleen met als motto 'Bonnefanten Kunstuitleen versiert... met kunst!'

Vestigingen

In 2014 werd gestart met het realiseren van een nieuw uiterlijk voor de dependances van de Bonnefanten Kunstuitleen in Venlo en Maastricht. De verbouwing in het Bonnefantenmuseum zelf resulteerde in een nieuwe balie en een kunstuitleenkast, gebaseerd op zogenaamde depotrekken. Tijdens de verbouwing was de Kunstuitleen tijdelijk in het auditorium gehuisvest. In 2015 wordt de herinrichting gecompliceerd met nieuwe opbergelementen voor de schilderijen en beelden.

Onze dependance in Venlo nam in augustus zijn intrek in de voormalige burgemeesterswoning aan de Deken van Oppensingel, gelegen tussen het Museum van Bommel van Dam en het Limburg Museum. De officiële opening op 29 oktober 2014 werd verricht door de wethouder Sociale zaken, Werkgelegenheid en Evenementen van de gemeente Venlo. Behalve de unieke locatie tussen

twee belangrijke culturele instellingen, biedt het pand ruimte voor een goed geoutilleerde kunstuitleen. Deze locatie voldoet hiermee aan de kwaliteitsnormen in het ondernemingsplan.

In 2015 en 2016 worden ook de andere vestigingen van Bonnefanten Kunstuitleen onder de loep genomen. Dan moet duidelijk worden of het huidige aantal locaties gehandhaafd kan worden.

Bijzondere activiteiten

In 2014 zijn we gestart met het fotograferen van alle werken binnen de collectie. Hiermee bereiden we ons voor op het digitaal ontsluiten van de collectie via de website van het Bonnefantenmuseum. We streven ernaar de online Kunstuitleen eind 2015, begin 2016 te openen.

DE TICKET- EN SERVICEBALIE

De balie bij de ontvangst van het museum bevat een Ticketbalie waar medewerkers van het Bonnefanten werken. Daarnaast is er een Servicebalie die gerund wordt door vrijwilligers. De vrijwilligers vervullen een belangrijke rol voor de gastvrijheid en servicegerichtheid van ons museum. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor de gasten. Zij verstrekken tentoonstellingsinformatie en algemene informatie over het gebouw en de activiteiten. En onze vrijwilligers verzorgen de uitgifte van audiotours. Wij streven dan ook naar het behouden en liever nog uitbreiden van onze vaste enthousiaste pool van vrijwilligers.

Op de hoogte

Deskundigheidsbevordering van onze gastvrouwen en gastheren bij de Ticket- en Servicebalie vormt een continu aandachtspunt in verband met de wisselende tentoonstellingen. Het tijdig informeren van het frontoffice over de nieuwe tentoonstellingen en bijbehorende producten en activiteiten is van belang voor een servicegerichte en professionele houding. In 2014 werden minimaal vier vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd voor informatie-uitwisseling. De medewerkers van de ticketbalie overlegden zeswekelijks.

Feedback

Het Bonnefanten stimuleert gasten om hun reactie achter te laten. Dat kan schriftelijk of digitaal. In 2014 assisteerden vrijwilligers de gasten bij het registreren en in behandeling nemen van deze publieksreacties. Hiertoe is vorig jaar ook een eenvoudig rapportagesysteem opgezet. Dit systeem wordt gecontinueerd in 2015.

Steeds vaker doen we een beroep op vrijwilligers voor publieksevenementen en educatiedoeleinden. Eind 2014 startte een nieuwe werving van enthousiaste en gemotiveerde vrijwilligers die ons hierbij kunnen ondersteunen. Bijvoorbeeld als gastheer/vrouw bij ontvangsten, lezingen en als *pop up-guides*.

HET BONNEFANTENTEAM

Fluctuatie van de bezoekerscijfers in combinatie met achterblijvende verhuur- en evenementenmogelijkheden hadden in 2014 grote impact op onze inkomsten. Onze organisatie is nog niet zodanig opgebouwd dat hier direct vanuit de kostenkant op gereageerd kan worden. Om flexibeler te kunnen reageren op de omgeving om ons heen hebben we in 2014 een cultuurverandering ingezet. We streven naar een dynamische organisatie waarin ambities door samenwerking worden gerealiseerd en waarin we met minder geld meer kunnen doen voor meer bezoekers. Hiervoor is het belangrijk dat we als organisatie voortdurend professionaliseren om betere samenwerking, onderlinge afstemming en een goede balans tussen creatieve vrijheid en zakelijke kaderstelling te bereiken. Interne communicatie, afstemming en coördinatie zijn in dit kader belangrijke aandachtspunten.

We willen een museum zijn waarin iedereen zich bewust is van de gezamenlijke én de individuele rol en waarin met passie en in een goede werksfeer wordt gewerkt aan een mooie toekomst met de meest optimale faciliteiten.



Het Andere Werken!

De overgang naar een modern kantoorconcept, dat laagdrempelig is, openheid en een wij-gevoel uitstraalt en interactie faciliteert zal deze cultuurverandering verder ondersteunen. Een in 2014 uitgevoerde quick scan naar de kansen voor 'Het Andere Werken' onderstreept onze ambities:

- de overgang naar een InterActie-kantoor (IAK) zal de cultuurverandering, die nodig is om de ambities te realiseren, krachtig ondersteunen;
- er is een surplus aan ruimte om alle kantoorfuncties in een IAK te realiseren;
- bouwkundig is een IAK relatief eenvoudig te realiseren.

Op basis van deze conclusies is in samenspraak met de raad van toezicht besloten om het concept 'Het Andere Werken' nader te onderzoeken. In 2015 zullen hiertoe principekeuzes worden gemaakt en een verkenningsfase starten. Deze zal worden afgesloten met een 'go/no go': stappen we over naar 'Het Andere Werken' of blijft het bij een grondige renovatie, die de medewerkers anno nu een prettige werkomgeving verschaft?

We realiseren ons dat een 'go' impact heeft op de huidige wijze van werken binnen het Bonnefanten. De te onderkennen fasen, waarvan naar onze mening de voorbereidingsfase de meest cruciale is, zullen we daarom samen met de medewerkers doorlopen. Het moet een gezamenlijk en gedragen project worden, waarbij de uiteindelijke beslissing door de directie in samenspraak met de raad van toezicht genomen wordt. We hebben zin in deze uitdaging.

Verder werden in 2014 de volgende verbeteringen in de personele organisatie gerealiseerd:

- er is een vertrouwenspersoon benoemd;
- er is een nieuwe overlegstructuur gerealiseerd;
- in samenwerking met de personeelsvertegenwoordiging is het 'Personeelshandboek Bonnefantenmuseum' gerealiseerd;
- In september is de werkgroep RIE (Risico Inventarisatie en Evaluatie) onder leiding van een externe deskundige gestart met het in kaart brengen van de gevaren en risico's binnen het museum op het gebied van veiligheid, gezondheid en het welzijn van de werknemers en bezoekers;
- er is een geautomatiseerd verlofdagensysteem in gebruik genomen;
- er is een start gemaakt met projectmatig werken en er zijn twee projectleiders benoemd;
- interne medewerkers én extern ingehuurde beveiligingsmensen hebben in de periode 2013/2014 organisatiebreed een training publieksgerichtheid gevolgd;
- de in 2012 gestarte cyclus POP-gesprekken zijn in 2014 gecontinueerd. In 2015 wordt een nieuw beoordelingssysteem ingericht dat met ingang van 2016 van kracht wordt;
- deskundigheidsbevordering is verankerd in het personeelsbeleid;
- er wordt een ruimhartig stagebeleid gevoerd, zodat studenten tijdens hun studie werkervaring op kunnen doen bij het Bonnefanten.

Risicomanagement

In 2014 heeft het Bonnefanten een start gemaakt met risicomanagement. De sessies zijn gericht op het gebouw, de collectie, de veiligheid van bezoekers en medewerkers én de verzekering, en maken ons bewust van alles waar het in een museum om draait. Gaan we bijvoorbeeld goed om met het gebouw en de collectie? We proberen alle mogelijke risico's in en rond het museum zo precies mogelijk in kaart te brengen. De sessies zijn zodoende ook goed voor de teambuilding: iedereen gaat anders naar zijn eigen werk en het werk van zijn of haar collega's kijken. Er treedt een nieuwe bewustwording op.

Veel verbeterpunten die uit de risicosessies voortkwamen, werden meteen al in 2014 in de organisatie doorgevoerd en kostten soms weinig tot niets:

- binnen de organisatie is een calamiteitenplan ingesteld; aandachtspunt hierbij is dat alle medewerkers de inhoud van dit plan moeten kennen én ook moeten kunnen toepassen.
- in het facilityrapport zijn maatregelen beschreven gericht op de bescherming van de collectie en bruiklenen. Ook hiervan is het van wezenlijk belang dat alle medewerkers de inhoud kennen én toepassen.
- het onderwerp 'Arbo en Integriteit' maakt structureel deel uit van de agenda van alle in de organisatie te onderkennen werkoverleggen;
- toezicht van surveillanten, camerabewaking en een verbod op 'te' grote tassen zijn erop gericht om schade en waardeverlies zo veel mogelijk te beperken;
- met ingang van 2015 zijn twee preventiemedewerkers benoemd: een medewerker Facilitaire Zaken en Beveiliging en een medewerker Personeel en Organisatie. Zij gaan voor hun nieuwe

taak in het voorjaar van 2015 een gerichte opleiding volgen;

- we hebben preventieve maatregelen genomen op het gebied van brand. In het gebouw is roken verboden. Er zijn rookmelders aanwezig. Risicovolle werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding. Er zijn compartimenteringen aangebracht en op veel plaatsen hangen blusapparaten. Met de brandweer vindt geregeld overleg over de brandveiligheid plaats;
- aan rondleidingen mogen niet meer dan 15 personen tegelijkertijd deelnemen;
- op papier staat in het kader van een effectief toegangsprotocol vermeld wie welke sleutel in zijn bezit heeft;
- een zestal medewerkers heeft een cursus heftruck rijden gevolgd en gehaald;
- er zijn voldoende BHV-ers in de organisatie opgeleid en aanwezig. Jaarlijks volgen deze medewerkers een opfriscursus. De frequentie van oefeningen behoeft echter aandacht. Vanaf 2015 zal de status van de risico's en maatregelen op jaarbasis gerapporteerd worden aan de directie. Aanvullend organiseert de directie jaarlijks een risicomanagementsessie, met een updatesessie na zes maanden. De uitkomsten van deze sessies moeten leiden tot de vaststelling van de belangrijkste risico's voor het Bonnefantenmuseum. Voor deze risico's worden actieplannen opgesteld, rekening houdend met reeds genomen risicobeperkende maatregelen. Dit proces stelt het Bonnefantenmuseum in staat risico's binnen de acceptatiegraad te houden en de implementatie van risicobeperkende maatregelen te waarborgen. Jaarlijks wordt de risicoanalyse besproken met de raad van toezicht.

De huidige personeelsvertegenwoordiging bevond zich in 2014 op de helft van haar lopende zittingstermijn. Na haar aantreden en een eerste scholing presenteerde de PVT zich tijdens een plenair overleg. Aansluitend gingen de nieuwe leden aan de slag met zaken als de ontwikkeling van het nieuwe, digitale personeelshandboek, de aanstelling van een vertrouwenspersoon, het maken van plannen over de nieuw in te richten kantoorvleugel en het actualiseren van de bestaande overlegregeling/PVT-reglement. Al met al intensieve processen die deels in 2014 werden gerealiseerd en deels nog in ontwikkeling zijn.

Overleg

De afspraken over het werk en de overlegstructuur van de PVT bleven vorig jaar ongewijzigd: directie en PVT kwamen vier maal bijeen, stelden gezamenlijk de agenda op (met als vaste agenda-punten: arbo, begroting en integriteit) en maakten afspraken over de verslaglegging. Op 16 december vond het overleg van de PVT met de raad van toezicht plaats. Zowel de raad van toezicht als de PVT hebben daarbij inzicht gegeven in elkaars doelstellingen en werkwijzen. We hebben teruggeblikt op het afgelopen jaar en vooruit gekeken naar 2015. Het was een constructief overleg.

Tenslotte schoof de secretaris van de PVT aan bij de RIE-werkgroep. Naar aanleiding van de bijeenkomsten van deze werkgroep en op basis van vragenlijsten volgt er in 2015 een evaluatie en een plan van aanpak met prioritering voor verbeteringen en aanpassingen.

De PVT van het Bonnefanten staat een coöperatief model voor, waarbij samenwerking tussen medewerkers en directie, op basis van transparantie en wederzijds vertrouwen, voorop staat. Samen kijken we naar wat goed gaat en wat beter kan; van daaruit denken we in kansen en oplossingen.

Nieuw achterbanbeleid

In overleg met de directie zette de PVT in het verslagjaar de omlijnning neer van een nieuw achterbanbeleid. Twee maal per jaar wil de PVT in gesprek met een afvaardiging (op basis van loting) van alle binnen de organisatie te onderkennen afdelingen. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen verschillende zaken aan de orde komen, zoals het dagelijkse reilen en zeilen maar ook eventuele veranderingen binnen de organisatie, het verloop van de interne communicatie, de dynamiek van de programmering en het projectmatig werken. Alle zaken die de PVT dan wel het collectieve belang van het Bonnefanten raken, kunnen in deze onderzoeksbijeenkomsten aan bod komen. De eerste vond op 18 november 2014 plaats; deze bijeenkomst vormde een goede basis voor feedback en input. Na een tweede bijeenkomst in het voorjaar van 2015 worden de bevindingen geëvalueerd met de directie.

Voor 2015 staan de volgende onderwerpen op de agenda van de PVT:

- de plannen voor de herinrichting van de kantoorvleugel;
- de voortgang en afronding van het proces van functiebeschrijvingen;
- het systeem van jaargesprekken, inclusief beoordeling en beloning;
- het persoonlijk ontwikkelbudget;
- de gratificatieregeling;
- de interne communicatie;
- de achterbansessies inclusief evaluatie;
- aanvullende scholing van de PVT.



In de periode van oktober 2013 tot en met juni 2014 heeft in het Bonnefantenmuseum groot onderhoud plaatsgevonden. Dit onderhoud werd gefinancierd door de eigenaar van het gebouw, de Provincie Limburg. In deze verbouwing is een aantal zaken gebundeld:

- er zijn nieuwe brandwerende voorzieningen getroffen, waarmee wordt voldaan aan de nieuwste veiligheidsvoorschriften;
- er zijn warmtepompen geïnstalleerd om een efficiënter en energiezuiniger verbruik te realiseren. Het effect hiervan moet in het komende jaar blijken;
- bij de hoofdingang van het museum is een tochtsluis gemaakt om energieverlies tegen te gaan. Ook hiervan moet het effect in het komende jaar blijken;
- in de binnentoren én de corridors op verdieping 1 en 2 is ‘museumklimaat’ aangelegd. Hierdoor is de expositieruimte met plusminus 30 % toegenomen.

Als eigenaar van de ‘binnenkant’ heeft het museum in de *slipstream* van de verbouwing de volgende zaken kunnen realiseren:

- we hebben een scheidingswand geplaatst in het auditorium en de audiovisuele mogelijkheden verbeterd, waardoor het verhuuraanbod breder is geworden;
- er zijn akoestische plafonds geplaatst in zowel het auditorium, de Museum Shop annex Kunstuitleen en in de Rossi kamer. De verblijfskwaliteit in deze ruimten is hierdoor aanzienlijk verbeterd;
- in 2014 is de herinrichting van het entreegebied gestart. Ultimo 2015 zal dit project gereed zijn;
- er is onderhoud gepleegd aan de voor het museum kenmerkende houten vloeren in o.a. het entreegebied en café Ipanema.
- het afzuigingssysteem is vernieuwd, in combinatie met een herinrichting in de SRAL-ruimte;
- er is een voorbereidend onderzoek gestart naar de mogelijkheden van ‘Het Andere Werken’ voor de kantoren in het backoffice.

Onderhoud blijft ook in de toekomst een constante factor in het dagdagelijkse reilen en zijlen van ons museum. Door goed onderhoud te blijven plegen en adequaat in te spelen op de veranderende eisen, kan het gebouw op de juiste wijze in dienst blijven staan van zowel de kunst als zijn bezoekers en medewerkers.

Op 10 maart 2015 is het 20 jaar geleden dat het Bonnefantenmuseum het magnifieke gebouw ontworpen door Aldo Rossi betrok. Een mooi gebouw moet je koesteren. Dat doen we dan ook, in goede samenwerking met de Provincie Limburg.

De Stichting Collectie Bonnefantenmuseum werd op 10 september 2007 statutair opgericht. De statutaire vestigingsplaats is Maastricht. Het bestuur telt tenminste vijf leden en wordt gevormd door drie leden van de raad van toezicht (waaronder de voorzitter) en de directie van Stichting Provinciaal Museum Limburg (het Bonnefantenmuseum).

De stichting hield zich in 2014 bezig met haar prioritaire doelstellingen:

- het in stand houden en uitbreiden van de collectie ter ondersteuning van de belangen van de Stichting Provinciaal Museum Limburg (het Bonnefantenmuseum);
- het verrichten van alle verdere handelingen, die met vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn, zoals het in stand houden van een aankoopfonds. Deze ambities werden verwezenlijkt door het verwerven van kunstwerken, die volgens de directie van het museum in het verzamelbeleid van het Bonnefanten passen. Hiervoor richtte de stichting zich op het werven van subsidies, sponsorgelden, andere bijdragen en het werven van donateurs en begunstigers; alles voor zover daardoor verworven gelden ten doel hebben het in stand houden en uitbreiden van de collectie, alsmede al hetgeen met het voorgaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn – in de ruimste zin van het woord. De aangekochte kunstwerken stelde de stichting ter beschikking aan het museum voor exposities, onderzoek en publicaties. Deze werken werden in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie verantwoord. Het eigendom wordt vervolgens overgedragen aan de Stichting.

Het bestuur van de stichting Collectie Bonnefantenmuseum bestond ultimo 2014 uit de volgende leden: Drs. J.H.H. Mans (voorzitter), drs. J. van den Belt (secretaris), L.J.J. Rulkens RA, penningmeester, A.J. Huijts en S.M.E. Holtjer (RA). Dit bestuur heeft in 2014 één keer vergaderd. In deze vergadering kwam o.a. de vaststelling van de jaarrekening 2013 aan de orde. De Stichting Collectie Bonnefantenmuseum stelt jaarlijks een jaarrekening op.

FOTOCREDITS

Navid Nuur, Inkers Inn, 2013, foto Pascale Leenders, *pagina 16*
Navid Nuur, Bottle 'let us meet inside you', *pagina 17*
István Csákány, Ghostkeeping, 2012, collectie Bonnefantenmuseum, foto Peter Cox, *pagina 19 (boven)*
István Csákány, Ghostkeeping, 2012, collectie Bonnefantenmuseum, foto Harry Heuts, *pagina 19 (midden)*
István Csákány, Ghostkeeping, 2012 (detail), collectie Bonnefantenmuseum, foto Pascale Leenders, *pagina 19 (onder)*
Mark Manders, Mind Study 2010–2011, collectie Bonnefantenmuseum, foto David Huguenin, *pagina 20/21 (links)*
Rik Meijers, Bottles, 1998–2012, collectie Bonnefantenmuseum, foto Harry Heuts, *pagina 21 (rechtsboven)*
Camille Henrot, videostill Grosse Fatigue, 2013, *pagina 21 (rechtsmidden)*
Mark Manders, Mind Study 1992–2011, collectie Bonnefantenmuseum, foto Harry Heuts, *pagina 21 (rechtsonder)*
Jan Provoost (werkplaats), H. Andreas in een landschap, 1515 tot 1520, bruikleen Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, *pagina 23*
André Kertész, Evening Square Paris, 1927, privécollectie Bochum, *pagina 24*
Johan Creten, Gulden Snede 1 FLOW, 2011–2013, foto Peter Cox, courtesy galerie Transit Mechelen, c/o CISAC, Pictoright Amsterdam 2015, *pagina 26 (linksboven links)*
Johan Creten, Gulden Snede 4, 2011–2013, foto Peter Cox, courtesy galerie Transit Mechelen, c/o CISAC, Pictoright Amsterdam 2015, *pagina 26 (linksboven midden)*
Johan Creten, Gulden Snede 11 La Source, 2011–2013, collectie Bonnefantenmuseum, foto Peter Cox, c/o CISAC, Pictoright Amsterdam 2015, *pagina 26 (linksboven rechts)*
Pierre Huyghe, Crystal Cave (installation), 2009, collectie Bonnefantenmuseum, foto Peter Cox, c/o CISAC, Pictoright Amsterdam 2014, *pagina 26 (linksonder)*
Pierre Huyghe, Forest of Lines, 2008, c/o CISAC, Pictoright Amsterdam 2014, *pagina 27 (rechtsonder)*
BAB#3, foto Pascale Leenders, *pagina 28 (links)*
Ien Lucas, 03.02.2014, serie 'back-up', foto Peter Cox, *pagina 28 (midden)*
Vladimir Arkipov Post Folk Archive, Annabel Hermans, Cowboy on a Horse of Cardboard and Clothes Pegs, 2010, foto Pascale Leenders, *pagina 28 (rechts)*
David Hammons & Bruna Esposito, Materasso Addormentato, 1991, Particuliere Collectie België, foto Dirk Pauwels, *pagina 29 (boven)*
Duan Jianyu, Sino-European still collection No.2, 2013, collectie Bonnefantenmuseum, *pagina 29 (onder)*
Shinichi Sawada, geen titel, bruikleen Museum Het Dolhuys Haarlem, *pagina 30*
BACA 2014 Laura Lima, the fifth floor, foto Harry Heuts, *pagina 31 (3x links)*
Pers BACA 2014, *pagina 31 (rechts)*

Laura Lima, Doped/Dopada, 1997–2006, foto Pascale Leenders, *pagina 32/33*
Laura Lima, Wheelchair Rood-blauwe stoel Gerrit Rietveld, 2014, foto Pascale Leenders, *pagina 34*
BACA 2014 Laura Lima, Toilet, 2014, foto Harry Heuts, *pagina 35*
Jonathas de Andrade, 40 Nego Bom é um real, 2013, *pagina 36*
Ed Templeton, Man walks Sign Flare Zurich, 2014, courtesy the artist, *pagina 37*
Zaaloverzicht Lara Gasparotto, foto Pascale Leenders, *pagina 38 (boven)*
Zackary Drucker & Rhys Ernst, Flawless Through the Mirror (Relationship, # 44), 2008-13, collectie Bonnefantenmuseum, *pagina 38 (onder)*
Aline Thomassen, Cherchez la femme, 2014, foto Pascale Leenders, *pagina 39 (boven)*
Lara Schnitger, Helper's Little Mother, foto Pascale Leenders, *pagina 39 (midden links)*
Lara Schnitger, Helper's Little Mother, Bonnefanten Pinkpop-up Museum, foto Harry Heuts, *pagina 39 (midden rechts)*
Lara Schnitger, Jackson's Nightmare, 1998, foto Pascale Leenders, *pagina 39 (rechtsonder)*
Christoffel Puytlinck, Hoenderhof, 1601-1700, bruikleen LGOG, *pagina 41*
Ad Dekkers, Relief met zwarte driehoeken, 1964 1965, collectie Gorcum Museum, foto Peter Cox, *pagina 44 (boven)*
Bonnefanten Hedge House, overzicht The Mystic Gardener, foto Peter Cox, *pagina 44 (onder)*
T-shirt Lara Schnitger, Helper's Little Mother, Bonnefanten Pinkpop-up Museum, *pagina 45 (boven)*
Lara Schnitger, Helper's Little Mother, Bonnefanten Pinkpop-up Museum, foto Harry Heuts, *pagina 45 (onder)*
Museumweekend, foto Harry Heuts, *pagina 56 (boven)*
Grimeerworkshop voor kinderen, foto Denise Castermans, *pagina 56 (onder)*
Rebecca Morris, Untitled (#02 12), foto Lee Thompson, collectie Bonnefantenmuseum, *pagina 58*
Personeelsuitje, rondleiding bij The Mystic Gardener in Bonnefanten Hedge House, foto Pascale Leenders, *pagina 59*
DRAG toneelvoorstelling op zaal, foto Astrid Bonnier, *pagina 60*
Regisseur Loek de Bakker (rechts) en acteur Leendert de Ridder tijdens de repetitie voor hun voorstelling over drag queens, foto Harry Heuts, *pagina 61*
Navid Nuur, 'Untitled' (HOCUS FOCUS), 2010–2012, collectie Bonnefantenmuseum, *pagina 69*
Verbouwingsuitverkoop Museum Shop, foto Anna Nita, *pagina 72*
Bonnefantenpersoneel groepsfoto verbouwing, foto Philip Driessen, *pagina 75*
Bonnefantenmuseum aan de skyline van Maastricht, foto Kim Zwarts, *pagina 80/81*

DANK

aan de begunstigers van het Bonnefanten:

Provincie Limburg, BankGiro Loterij, Mondriaan Fonds en DSM. Voor aankopen, tentoonstellingen, educatie, restauratie en onderzoek ontvangt het Bonnefantenmuseum met regelmaat steun van diverse fondsen en bedrijven.



aan onze bruikleengevers:

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Fondation Jeanne et Charles Vandenhove, de Fundatie Willem en Jeanne Neutelings, de Stichting Bisschoppelijk Museum, het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap en verschillende privé verzamelingen.



aan onze vrienden:

Vereniging Vrienden van het Bonnefantenmuseum.



5

BALANS PER 31.12 (x €1.000)

ACTIVA	31-12-2014	31-12-2013	PASSIVA	31-12-2014	31-12-2013
	€	€		€	€
<i>Vaste activa</i>			<i>Eigen vermogen</i>		
<i>Materiële vaste activa</i>			Stichtingskapitaal	0	-
Inrichting	167	178	Fondsen	1.659	1.808
Inventaris	48	52	Algemene reserve	13	197
Automatisering	165	186	Onverdeeld resultaat	-	-
	<hr/>	<hr/>		<hr/>	<hr/>
		381		1.672	2.005
<i>416</i>					
<i>Vlottende activa</i>			<i>Voorzieningen</i>		
Voorraden		18	Voorziening onderhoud	590	679
Vorderingen			Voorziening jubileumuitkeringen	22	17
Debiteuren	188	320		<hr/>	<hr/>
Belastingen en premies	146	119			612
Overige vorderingen	-	-			
Overlopende activa	401	390			697
	<hr/>	<hr/>	<i>Kortlopende schulden</i>		
		734	Kooptegoeden abonnees	948	953
			Vooruitontvangen subsidies	4	4
		829	Schulden aan leveranciers	438	544
			Belastingen en premies	146	140
<i>Liquide middelen</i>			Overlopende passiva	581	504
		3.269		<hr/>	<hr/>
					2.118
<i>3.550</i>			<i>Totaal passiva</i>	<hr/>	<hr/>
				4.402	4.847
<i>Totaal activa</i>				<hr/>	<hr/>
		4.402			4.847

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2014 (x €1.000)

	Rekening 2014 €	Begroting 2014 €	Rekening 2013 €
BATEN			
Directe opbrengsten:			
Publieksinkomsten	326	430	684
Sponsorinkomsten	82	187	169
Overige inkomsten	223	285	441
	<u>631</u>	<u>902</u>	<u>1.294</u>
Indirecte opbrengsten	778	785	980
	<u>1.408</u>	<u>1.687</u>	<u>2.274</u>
Totaal opbrengsten			
Structurele subsidie Provincie Limburg	4.844	4.844	4.844
Structurele subsidie gemeente	14	14	16
Overige (niet structurele) subsidies/bijdragen	594	365	674
	<u>5.452</u>	<u>5.223</u>	<u>5.533</u>
Totaal subsidies/bijdragen			
Financiële baten	34	45	46
	<u>34</u>	<u>45</u>	<u>46</u>
Totaal baten	<u>6.894</u>	<u>6.955</u>	<u>7.853</u>
LASTEN			
Salarislasten	2.790	2.690	2.773
Afschrijvingen	148	150	112
Huur	901	890	891
Aankopen	763	535	615
Overige lasten	2.620	2.836	3.611
	<u>7.222</u>	<u>7.101</u>	<u>8.001</u>
Financiële lasten	5	5	7
	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>7</u>
Totaal lasten	<u>7.227</u>	<u>7.106</u>	<u>8.008</u>

Exploitatieresultaat vóór bestemming

Bestemming exploitatieresultaat:

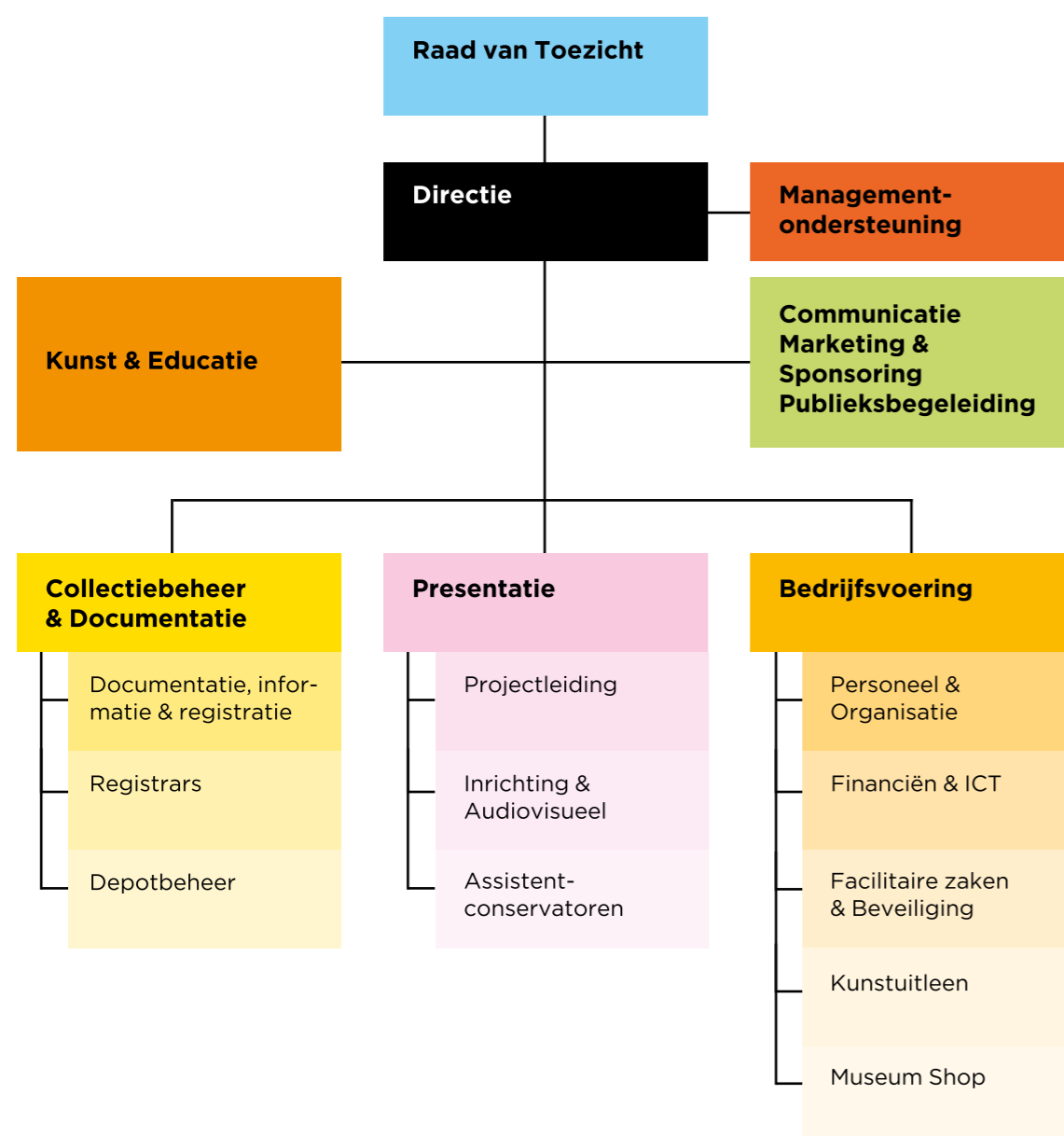
	Rekening 2014 €	Begroting 2014 €	Rekening 2013 €
Exploitatieresultaat vóór bestemming	<u>333-</u>	<u>151-</u>	<u>155-</u>
Fonds Museum Award	-	-	5
Fonds publikaties	-	-	30-
Fonds afschrijvingen	2	-	13
Fonds restauratie	-	-	-
Fonds tentoonstellingen	-	-	220-
Fonds aankopen	-	-	7
Fonds herinrichting	151-	151-	-
Fonds organisatie/herontwikkeling	-	-	78-
	<u>149-</u>	<u>151-</u>	<u>304-</u>
Mutatie bestemmingsfondsen	184-	-	149
Onverdeeld resultaat	<u>184-</u>	<u>-</u>	<u>149</u>
	<u>333-</u>	<u>151-</u>	<u>155-</u>

De balans en de de staat van baten en lasten zijn ontleend aan de jaarrekening 2014, waarbij op 23 juni 2015 door Deloitte Accountants bv een goedkeurende controleverklaring is verstrekt.

FORMATIEVE OPBOUW (per 31.12.2014)

	2014	2013	2012
Totaal aantal fte's	32,93	32,60	30,75
Aantal fulltime + parttime medewerkers	43	43	40
Gemiddelde leeftijd	48,93	49,63	47,70
Gemiddelde dienstverband (jaren)	13,19	12,93	14,66
Aantal fulltimers / deeltijders	17/26	17/26	17/23
Gemiddelde (Md) salarisschaal	8,12	8	7,85
Aantal mannen / vrouwen	12/31	12/31	12/28
Instroom medewerkers	3,00	7,00	2,00
Uitstroom medewerkers	3,00	4,00	2,00
Ziekteverzuim %	1,88	3,06	2,48
Gemiddelde frequentie p/mw	1,22	2,27	1,95
Gemiddelde verzuimduur (dagen)	3,07	4,86	3,96
Medewerkers zonder verzuim %	37,00	28,00	40,00

ORGANISATIESTRUCTUUR



PERSONEELSBESTAND

Directeur/bestuurder

A.J. Huijts, artistiek directeur
S.M.E. Holtjer, zakelijk directeur

Managementondersteuning

M. van Belkom, management assistent
T. Quik, senior adviseur museale zaken

Kunst en Educatie

P. van den Bosch, conservator hedendaagse kunst
L. Hendrikman, conservator oude kunst
C. Thomassen, conservator educatie
M. Rakhorst, junior conservator (07-01-2014 – 07-07-2014)

Communicatie, marketing en publieksbegeleiding

C. van Roermund, hoofd communicatie en marketing en fondsenwerving
M. Kuijpers, plaatsvervangend hoofd communicatie en marketing (01-04-2014 – 01-10-2014)
L. Heijmans, medewerker communicatie en marketing
M. Nijsten-Lardenoye, medewerker pers en publiciteit
A. Nita, medewerker online marketing en communicatie (vanaf 01-02-2014)
A. Bonnier, coördinator publieksbegeleiding
M. Meese, medewerker publieksbegeleiding
F. Nijenhuis, ticketbalie en coördinator vrijwilligers
S. Corsten-Brok, ticketbalie
C. Van Leeuwen, ticketbalie
D. Castermans, ticketbalie

Collectiebeheer en documentatie

I. Kentgens, hoofd collectiebeheer en -documentatie
C. Zijlstra, depotbeheerder
M. Meisen, registrator collecties
J. Curfs, registrator tentoonstellingen

Presentatie

T. Goossen, projectleider
J. Peeters, projectleider
I. Kleijn, assistent conservator (tot en met 23-07-2014)
M. Rakhorst, assistent conservator (vanaf 07-07-2014)
I. van Rooy, assistent conservator
S. Wewers, assistent conservator
G. van der Hout, hoofd inrichting
R. Brouwer, medewerker inrichting
M. Schepers, medewerker inrichting
R. Vondenhoff, medewerker inrichting
A. Claessens, medewerker inrichting en facilities (MTB)
C. van den Brand, medewerker audio video

Financiën en ICT

M. van der Graaf, controller
G. Bakker, medewerker administratie
M. Linders, medewerker administratie Kunstuitleen (tot en met 08-11-2014)

Personeel en Organisatie

M. Gerets, medewerker personeel en organisatie

Facilitaire Zaken en beveiliging

G. Baade, huishoudelijke en technische dienst

NEVENFUNCTIES DIRECTIE

Museum Shop

R. Servais, coördinator museumshop
R. Hamers, medewerker museumshop
P. Leenders, medewerker museumshop
P. Lenting, medewerker museumshop
J. Roncken, medewerker museumshop

Kunstuitleen

L. Brandts-Rokx, coördinator Kunstuitleen
A. Debeye, medewerker Kunstuitleen Maastricht
R. Wilhelmus, medewerker Kunstuitleen (MTB)
J. Blei-Ponjee, medewerker Kunstuitleen Sittard
I. Lucas, medewerker Kunstuitleen Roermond
I. Neijnens, medewerker Kunstuitleen Weert
I. Paliska, medewerker Kunstuitleen Landgraaf
M. Schuman, medewerker Kunstuitleen Venlo

Stagiaires

S. den Hoed, G. Stylgyte, P. Verhoeven,
I. van der Zande.

Vrijwilligers

E. Casius, W. Coumans, J. van Dijk, B. Fehmers,
M. Geebelen, H. Haane, M. Hooft, L. Houbiers,
C. Huits, M. Lahaye, R. Schiffers, A. Smits,
J. de Visscher, T. Vossen, A. van der Zanden.

Museumgidsen en museumdocenten: (freelancers)

M. Advan, A. Agasi, G. Boere, M. van der Bos,
A. v.d. Bund, D. Castermans, J. Casu, G. Goossens,
M. Greweldinger, L. Hage, S. van Hees, C. Hendrix-
Vogels, N. Janssen, O. van de Koppel, I. van
Lieshout, M. Martens, V. Pinckaers, M. Pozzo,
M. Primozic, M. Smeets, M. Vanderputte,
W. Willems, A. van der Zanden.

Stijn Huijts, artistiek directeur

Bestuurslid Poppodium de NIEUWE NOR
Adviseur Mondriaan Fonds
Columnist MGL
Bestuurslid De Maatschappij
Bestuurslid Muziekgieterij Maastricht

Sandra Holtjer, zakelijk directeur

Bestuurslid Federatie van Musea in Limburg
Penningmeester Jeugdcultuurfonds Limburg
Lid Comité van aanbeveling 200 jaar
Koninkrijk der Nederlanden, Maastricht

